

ЗЛАТИБОРСКЕ ВЕСТИ

ИНФОРМАТИВНИ БИЛТЕН ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА ■ број 29 ■ август, 2017. године ■ БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ТЕМА БРОЈА

ГОНДОЛА КРЕЋЕ С ВРХА ТОРНИКА

Стране 2, 3, 4, 5 и 6

**На најтежој деоници урадити
у овој години што више посла**

**Златиборска
млекара
„Наша
Златка”
креће од
септембра**

Страна 8

Страна 9

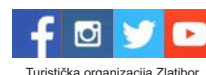
**Најбоље године
златиборског туризма**

ZLATIBORSKI KONACI
HOTELS-RESIDENCES-APARTMENTS
★ ★ ★ ★ ★
031 848 600; 848 700; 063/57 57 00
www.zlatiborskikonaci.com

www.dinopark.rs

 Златибор
www.zlatibor.org.rs

На најтежој деоници урадити у овој години што више посла

„Дешавања на релацији Управни суд – Министарство грађевинарства – Републички геодетски завод иду, чини се, нама на руку. Дају нам наду да ће предложено решење од стране стручних служби Републичког геодетског завода ићи у правцу давања сагласности општини Чајетина за улазак на посед на спорним грађевинским парцелама”, каже Милан Стаматовић

Градња панорамске гондоле на Златибору, дуго чекана због оклевања државе упркос потпуној спремности општине Чајетина за те послове и набављеној увозној опреми, сада и званично почиње – добијена је од Министарства грађевинарства дозвола за једну од укупно пет фаза њене градње.

Радови су, по овој државној одлуци, дозвољени на делу око највишег златиборског врха Торника. Важан је то помак за наш капитални пројекат гондоле, битан резултат напора руководства општине Чајетина које много упорности и енергије улаже у успех овог подухвата.

Председник општине Милан Стаматовић за “Златиборске вести” овако оцењује тај искорак:

“Добили смо грађевинску дозволу за једну фазу на излазу, на врху Торника, што је велики напредак. Моћи ћемо да искористимо повољне временске прилике да урадимо у овој години што више посла. Радићемо на поменутој деоници која је и најтежа. Реч је о делу на врху Торника, а обављаће се и постављање стубова до почетне станице ски-лифта у подножју. Циљ нам је да са овом грађевинском дозволом кренемо са радовима, а у међувремену се надамо да ће стићи дозвола и за остале фазе. Тада ћемо моћи да кренемо да радимо на комплетној деоници”, објашњава председник.

Милан Стаматовић

Има ли, питамо га, реалних шанси да се дозвола ускоро добије и за остале четири фазе, може ли се решити статус спорног земљишта преко кога иде траса гондоле?

“Дешавања на релацији Управни суд – Министарство грађевинарства – Републички геодетски завод иду, чини се, нама на руку. Јавни правобранилац и ПК ‘Златибор’ упутили су жалбу на решење Геодетске управе о спорних 2.213 хектара. Дају нам наду да ће предложено решење од стране стручних служби Републичког геодетског завода ићи у правцу давања сагласности општини Чајетина, на основу утврђеног јавног интереса, за улазак на посед на спорним грађевинским парцелама. То омогућава Министарству грађевинарства да изда грађевинске дозволе за преостале четири фазе. Отклањање ових потешкоћа, надамо се, створиће могућност да нам Министарство грађевинарства изда јединствену грађевинску дозволу за све фазе”, уверен је Стаматовић.

За осам месеци до гондоле

Он напомиње да је на терену све спремно, простора за опструкције и одуговлачење нема. “Челни људи на јавним функцијама су препознали јавни интерес. Показали су свој квалитет и способност да дугорочно планирају интересе. Често

се дешава да људи показују неповерење према крупним плановима и великим стварима, али треба истрајати у намери, убедити их у оно што радите, а то је често трновит пут. Извесних ствари нема, живот је често неизвесан, а политика је живот”, каже председник општине и додаје:

„Уз консултације високо стручних људи овај пројекат је спреман и планиран детаљно. Спорних питања између извођача радова и локалне самоуправе нема, наш циљ је озбиљан. У рекордном року од осам месеци, ако временски услови дозволе, гондола ће бити у функцији”.

Свестан значаја јавног деловања и изражавања непоколебљивог става, Стаматовић најављује наставак

таквих активности: “Ми ћемо настојати да и даље јавност о свему обавештавамо, јер, на крају крајева, уз помоћ притиска јавности смо и успели да добијемо грађевинску дозволу. Сада се увиђа колико је драгоценог времена утрошено док се није утврдило да закон важи исто за све на територији Републике Србије,

где не остаје места за различита тумачења закона. Ако су Икеа, Београд на води и слични крупни пројекти – свечано отворани од самог господина председника док је био на функцији премијера – могли муњевито добити јединствену грађевинску дозволу, не видим разлог зашто се не би исто поступило и са пројектом “Голд гондоле”.

Страни привредници повлашћени, домаћи подређени

По речима председника Стаматовића, још неколико пројеката од великог значаја за развој општине Чајетина налази се на спорној земљи, а ово може бити пут којим се могу решити и ти проблеми. “Ми смо у овом случају домаћи инвеститори, грађимо средствима пореских обвезника. Тражи-

мо равноправан третман. Држава мора стати на нашу страну. Места за одлагање решења проблема нема. Ми настојимо да надлежне институције, јасном одлуком, разграниче јавну и приватну својину. То не сме бити кочница развоја”, сматра он, па помиње парадоксалне примере с тим у вези:

“У Србији имате јако чудну ситуацију: страни инвеститори добијају бесплатну грађевинску земљу, па им се доделе бесповратна средства за инфраструктуру, држава им даје субвенције по запосленом раднику. А домаће привреднике ускрађује, доводећи их у подређен положај. У таквом амбијенту не може се разговарати о развоју домаће привреде. Тражимо равноправне услове за домаће привреднике како би они у својој држави били конкурентни страним привредницима. Наше наде су усмерене у српску јавност која мора препознати важност овог питања и наметнути постојећој власти императив постављања равноправних услова за све привреднике. Тако ће се допринети стварању шанси за сигурнију будућност целокупног српског народа. А ми нећемо одустати од наших наума”, категоричан је председник општине Чајетина.

М. Ј.

Пројекте за добробит народа не смеју кочити тривијалности

“Подохвати попут гондоле су народни пројекти, они стварају добробит целокупном народу. Зато њих не могу кочити тривијалности као што су одсуства потписа министара који су на одмору. Не сме се и не може опструирати нешто овако крупно само зато што је неко другачијег политичког опредељења, а предност давати страним инвеститорима. Ваљда је српски интерес изнад свега”, наглашава Милан Стаматовић.

До зиме главна станица на Торнику и два носећа стуба

Радови код највишег златиборског врха почињу 31.августа, представници инвеститора, извођача радова и француског испоручиоца опреме прецизирали појединости око планираних послова

Радови на изградњи најдуже панорамске гондоле на свету, на задовољство руководства и становника општине Чајетина, званично крећу. И то 31.августа, када се у овај пројекат улази на Торнику, на основу грађевинске дозволе за ову фазу добијене од Министарства грађевинарства 27.јула ове године.

Потврду те намере дао је и последњи састанак пред почетак радова, одржан 25. августа, између представника општине Чајетина и извођача радова – конзорцијума фирми које предводи МПП „Јединство“. Кључни чиниоци у подухвату састали су се да прецизирају појединости око првих послова. Овом састанку присуствовало су и представници произвођача опреме за нашу гондолу, француске фирме „ПОМА“.

Бојана Божанић

Тема састанка односила се на испуњеност процедуралних и техничких услова за почетак изградње објекта. Дефинисано је да се мора почети са припремом терена која обухвата измештање оптичког кабла и крчење површина. Том приликом је договорено да први радови почну 31.августа.

Након завршетка састанка представници инвеститора, општине Чајетина, изашли су са извођачем радова и представницима фирме ПОМА на локацију последње станице будуће гондоле. Затим су обишли опрему за гондолу, која је ускладиштена у подножју Торника и у Бранешком Пољу.

Директорка ЈП „Голд гондола Златибор“ Бојана Божанић детаљније је за „Златиборске вести“ образложила смисао и ток ове заједничке активности:

„Организовали смо овај последњи састанак пред почетак радова на изградњи гондоле, чија прва фаза креће са врха Торника. Дошли су – поред представника извођача радова, пројектаната, свих чланица тог конзорцијума и, наравно, инвеститора – и представници француске компаније ‘ПОМА’, која је произвела опрему за нашу гондолу. Био је ту и менаџер пројекта и њихова техничка подршка за монтажу опреме. Они су на терену одредили све темеље и договорили како и када ће они доћи на терен, јер морају да прате у потпуности бетонирање, анкерисање и подизање стубова. Онда су обишли ускладиште опреме: део стубова који се налази у подножју Торника, такође и сву осталу

Опрема за гондолу прописно ускладиштена

Бојана Божанић нам је потврдила да је неопредно пре почетак радова на гондоли Комисија за пријем опреме обишла места за складиштење и констатовала да је сва складиштена опрема за гондолу на броју и без недостатака.

„Ради се о делу опреме линијског дела жичаре која ће након уградње бити изложена на отвореном и која је по својим конструктивним карактеристикама отпорна на све временске услове. У складу с тим и уз сагласност произвођача опреме овај део опреме је складиштен на отвореном. На локацији ‘Ски центра Торник’ складиштени су сегменти носећих стубова од међустанице

до завршне станице. На локацији паркинга ‘Палисадових’ терена иза хотела у изградњи ‘Торник’ складиштени су сегменти носећих стубова од почетне станице до међустанице и девет ланчера (делова станица). Део сегмента стубова налази се у складишту у Бранешком Пољу, јер је то први контингент стубова који је стигао, а након чега је за остале контингенте одлучено да због смањења трошкова транспорта и ефикасније логистике буду складиштени на горе поменути локацијама које су ближе њиховом месту уградње“, образложила је директорка ЈП “Голд гондола Златибор”.

М. Ј.

АНКЕТА

шта познати
кажу о Гондоли

**Небојша Симеуновић
Џа или Бу**

„Подржавам пројекат јер је то добро за економију и долазак нових туриста“.

**Подршка групе Atheist
Rap за изградњу Гондоле**

„Криво ми је што то до сада није направљено и живим за дан када ће бити готово да се возим као човек“.

Милица Дабовић

„Надам се да ће ускоро почети са радом Гондола“.

**Ивана Петерс
Негатив**

„Мислим да је Златибор на добити и да ће тиме привући доста туриста“.

**Александар Петровић
Orthodox Celts**

„Ред би био да и ми Срби имамо Гондолу најдужу на свету“.

**Вања Грбић,
олимпијцац**

„Морам да кажем ДА за Гондолу“.

**Дејан Дедовић Деда
WHO SEE**

„Пошто и сам долазим из туристичкој мести, сматрам да увек треба подржати пројекте који су од туристичкој значаја“.

опрему за последњу станицу која се налази у складишту у Бранешком Пољу, заједно са представницима наше Комисије за пријем опреме“, наводи Бојана и наставља:

„Почетком последње седмице августа кренуле су редовне активности на крчењу шуме и измештању оптичког кабла, као и дефинисању још неких тачака контролне собе, јер смо имали неке ситне корекције. Биле су то завршне припреме да 31. августа почну земљани радови овде на терену од стране „Јединства“. Битно је утврдити колико ће времена бити потребно до бетонирања и док се бетон стегне. Очекујемо да ће до зиме бити подигнута ова главна станица на врху Торника и два носећа стуба“.

Директорка ЈП „Голд гондола Златибор“ с поносом указује на одличне пословне односе са представницима француског испоручиоца опреме:

„Са нашим партнерима из 'ПОМЕ' свих ових година,

колико већ радимо на овом пројекту, имамо изузетну сарадњу. Ту морам да истакнем изузетно међусобно поверење, без обзира на уговоре које смо потписали и све те активности које смо спроводили. Њихово стрпљење је било неизмерно, уз велико поверење у нашу посвећеност овом пројекту, али и наше поверење у њих да ће наравно остати са нама до реализације и комплетног завршетка овог нашег подухвата“, напомиње Бојана и додаје:

„Они су били изузетно срећни када су добили информацију о званичном почетку радова. Оно што нам сад предстоји је да поново направимо распоред динамике реализације комплетног пројекта у смислу фаза, у смислу коначног пуштања у рад, и да редифинишемо одређене ставке у уговору у смислу рокова, неких гаранција и слично. О томе смо већ разговарали, али оно што преовлађује у овом сусрету је, пре свега, то изузетно задовољство.

И господина Филипа Вертиа, менаџера овог пројекта са стране 'ПОМЕ', такође радује чињаница што коначно крећемо са радовима и што ће наш заједнички пројекат, несвакидашњи у свету, угледати светло дана. Извођачи радова и представници „ПОМЕ“ се већ познају од раније, будући да су више пута организовали овакве састанке, тако да сигурно неће бити проблема у реализацији. Њихов наредни долазак овде очекује се око 15. септембра“.

М. Ј.

Филип Верти: Срећни смо, ово ће бити најдужа гондола на свету

Менаџер пројекта Верти каже да златиборска гондола за француску компанију има двоструки значај: осим што је најдужа, она ће бити веома значајна за развој туризма и читавој овој области донеће доста бенефита

На завршном састанку пред званичан почетак радова на златиборској гондоли и у обиласку терена на Торнику, уз представнике инвеститора и извођача радова, били су и пословни партнери у овом пројекту из Француске: представници компаније „ПОМА“ која је произвођач опреме. Филип Верти (Philippe Verthuy) је менаџер пројекта гондоле. Питали смо га какви су његови утисци у овом тренутку када, после добијене дозволе за једну од фаза, почиње реализација капиталног пројекта општине Чајетина:

„Изузетно смо срећни. Ово за нас значи велики успех. Ово ће бити најдужа гондола на свету. Велико је задовољство што почињемо да радимо, што смо овде на терену и што ће грађевински радови ускоро да крену“, одговорио је Верти и наставио: „Сарадња са општином Чајетина је

Филип Верти

одлична и успешна. Од када смо склопили уговор сарађујемо изузетно добро. Јако је важан тај дух сарадње који је веома позитиван и очекујем да се то настави“.

Ова гондола, како је рекао, за њих има двоструки значај: осим што је најдужа, она ће бити веома значајна за развој нашег туризма и читавој области донеће доста бенефита.

На наше питање да ли се у оваквим подухватима сусретао са застојем изазваним дугим оклевањима за издавање грађевинске дозволе, као што је овде случај, менаџер пројекта гондоле одговара:

„Било је повремено таквих случајева, углавном због административних процедура тако да ми то разумемо. Али свака од тих жичара са којима је било одређених проблема на крају је реализована како треба и са успехом“.

М. Ј.

Градња гондоле заслужује посебно поштовање и пажњу

Почетак градње златиборске гондоле сигнал је за пуну мобилност извођача ових радова, конзорцијум фирми које предводи МПП „Јединство“. То је потврђено и на састанку уочи ступања у прве послове на врху Торника. О овом стваралачком изазову и озбиљним задацима који предстоје технички директор „Јединства“ Зоран Радибратовић за „Златиборске вести“ изјављује:

„Пројекат гондоле је врло велики изазов за реномирану фирму 'Јединство', која је у конзорцијуму са неколико фирми извођач радова на изградњи гондоле. Имајући у виду специфичан терен, као и специфичне услове рада, а ради се и о најдужој гондоли у Европи, ово је свакако пројекат који заслужује посебно поштовање и пажњу. Сигуран сам да ће бити много изазова у његовој реализацији“.

Технички директор МПП „Јединство“ процењује да ће, уколико стигну дозволе и за остале фазе, комплетна инвестиција моћи да се одради за 300 дана

Питамо Радибратовића да ли се већ сада може предвидети каква ће бити динамика радова на предстојећој изградњи гондоле:

„С обзиром на то да је изградња инвестиције подељена у више фаза, за прву ће бити потребно ангажовати између 35 и 40 радника на терену и пет инжењера. Први део радова односи се на полазну станицу и део око ње, што представља репрезентовање фирме, а ми ћемо се потрудити да радове одрадимо што

пре и што боље, како би се створили услови да се настави цео посао“.

А на питање када је реално очекивати завршетак послова, технички директор „Јединства“ одговара: „Уколико стигну дозволе и за остале фазе, комплетна инвестиција би могла да се заврши за 300 дана. Очекујемо да први део радова који почиње завршимо до 15. децембра“.

М. Ј.

Зоран Радибратовић

СА АРСЕНОМ ЂУРИЋЕМ О УЛАГАЊИМА У ИНФРАСТРУКТУРУ

Подигнут објекат за младе и културу на понос Златибору

Заменик председника општине најављује да ће за Нову годину у здању Омладинско-културног центра почети са радом библиотека, ставиће се у функцију смештајни капацитети, канцеларије за општинску управу, инспекцијске службе и омладинска удружења

Општина Чајетина и ове године велика средства улаже у инфраструктуру и најважније пројекте, а један од њих је градња Омладинско-културног центра на Златибору. Радови на том објекту у пуном су јеку. Послови се изводе по планираној динамици, тако да ће рокови који су предвиђени за завршетак радова у потпуности бити испоштовани. Објекат ће бити завршен до краја године, када ће један део бити и пуштен у функцију, најавио је за «Златиборске вести» заменик председника општине Чајетина Арсен Ђурић.

Након завршетка радова на изградњи здања Омладинско-културног центра активно ће се кренути са уређењем његовог унутрашњег простора. Ђурић најављује да ће већ за Нову годину у том здању почети са радом библиотека, ставиће се у функцију смештајни капацитети, канцеларије за општинску управу, инспекцијске службе и омладинска удружења.

„Сала за позоришне представе и биоскопске пројекције ће, претпостављам, бити пуштена у функцију за наредну летњу туристичку сезону, обзиром да је неопходно набавити савремену опрему. Средства за опремање сале биће предвиђена буџетом за 2018., тако да је реално да она почне да се користи почетком лета 2018. године. То је један заиста велики мултифункционалан објекат са преко 2.000 квадратних метара какав је заиста недостајао Златибору за организацију различитих културних догађаја и манифестација. Посебно у зимском периоду, јер до сада нисмо имали

адекватан простор. Радови су у завршној фази и све иде планираним током“, истиче заменик председника општине Чајетина.

Вредност укупне инвестиције износи око 170 милиона динара. Главни терет тог улагања носи општина Чајетина, док је Министарство трговине, туризма и телекомуникација определило 45 милиона.

„Мислим да ће објекат бити на понос Златибору и читавој општини Чајетина. Министар Расим Љајић

чења и крпљења улица у Чајетини, затим радови у месним заједницама Мачкат, Даутовац и Крива Река, као и радови у Сирогојну, Дренови, Алином Потоку, Рожанству, Голову и Доброселици...“, најављује Арсен Ђурић

Говорећи о улагањима у путну инфраструктуру, Арсен Ђурић истиче да је општина Чајетина и ове године значајна средства уложила у изградњу и реконструкцију путева и улица на читавом општинском подручју.

Радови на изградњи Омладинско-културног центра на Златибору у пуном јеку

када је био у посети и обилазио радове заиста је одушевљен, па је обећао помоћ и у тој трећој фази – за набавку опреме за позоришну салу и биоскопске пројекције. Тако да очекујем да ћемо и идуће године један део средстава добити од министарства“, додаје Ђурић.

По његовим речима, општина Чајетина је значајна средства издвојила и за уређење парковских површина на Златибору и постављање нове теретане на отвореном. У плану је уређење речног корита реке Обудојевице где ће бити направљен парк, а једна од највећих инвестиција која ће туристичку понуду Златибора подићи на још већи ниво је предстојећа изградња златиборске гондоле.

“У плану је да се заврше пресвла-

“У току су радови у Улици Проте Симића на Златибору, од насеља Хемел” и ранча ‘Зова’ ка центру. У првој фази ради се 800 метара асфалтног пута ширине пет метара и пешачке стазе ширине 1,5 метара. Радови су у завршној фази, у наредних неколико дана поменута улица биће асфалтирана. Паралелно са тим ради се у месним заједницама Бранешци и Јабланица. Пре неколико дана завршен је још један тендер тако да ће у наредном периоду радови бити интензивирани“, сумира Ђурић и додаје:

„Оно што је у плану јесте да се заврше пресвлачења и крпљења улица у Чајетини, затим радови у месним заједницама Мачкат, Даутовац и Крива Река, као и радови у Сирогојну, Дренови, Алином Потоку, Рожанству, Голову и Доброселици.

Планирано је асфалтирање километра пута према манастиру Увац. Сада су у току радови на санацији штета од поплава на макадамским путевима. Нешто раде наша комунална јавна предузећа, а нешто приватне фирме. Интензивно се обављају радови и очекујем да ће се до друге половине септембра завршити сви путни правци и реконструкције улица које су планиране“.

Ребалансом буџета најављеним за почетак септембра биће предвиђена додатна средства како би био расписан још један тендер. Он се односи на улицу ка насељу Гајеви са пешачком и бициклическом стазом, кружни ток код хотела “Торник” и још неколико путних праваца по селским месним заједницама који нису ушли у претходне тендере.

„Планирамо изградњу кружног тока код хотела ‘Торник’ и реконструкцију читаве улице од тог кружног тока поред хотела ‘Вис’ па све до пасареле. Такође и изградњу пута, пешачке и бициклическе стазе према насељу Гајеви. На тај начин би се заокружиле пешачке и бициклическе стазе у дужини од шест километара. То свакако представља један нови атрактиван садржај за људе који воле да пешаче или да возе бицикле. Добиће сасвим уређене и пристојне стазе“, напомиње заменик председника општине и подсећа да је ове године у путну инфраструктуру ова локална самоуправа уложила око 200 милиона динара. Очекује да ће, након реализације овогодишњих планова, у 2018.-ој години сваки заселак у општини Чајетина имати асфалт.

Драгана Росић

Златиборска млекара „Наша Златка“ креће од септембра

С млекарном из Криве Реке уговоре о предаји млека до сада потписало двадесетак коопераната, услов је да произвођачи поседују лактофриз

Млекара „Наша Златка“ у Кривој Реци почиње са радом у септембру. Њену изградњу финансира је општина Чајетина, уз подршку Европске уније кроз пројекат „Од млека са наших планина“. Циљ овог пројекта је да се помогне малим произвођачима млека из златиборских села, а уз откуп, у млекарни ће се производити сир и кајмак.

Грађевински радови и инсталација опреме у мини млекарни „Наша Златка“ у Кривој Реци већ су завршени, а извршено је и тестирање опреме, као и обука будућих запослених. Млекара ће запошљавати пет радника – три у производњи, једног технолога и једног административног радника.

„Остало је да се заврше још неки ситни детаљи. Већ су потписани и уговори са произвођачима, који ће овде пре-

давати млеко“, каже Разуменка Лучић, технолог.

До сада су уговори о предаји млека потписани са двадесетак коопераната, и то из Мачката, Криве Реке, Мушвета, углавном из села која су близу млекарне док се не крене са производњом. Касније, млеко ће бити откупљивано из свих златиборских села. Један од услова произвођачима млека је обавезно поседовање лактофриза.

„Циљ пројекта и јесте да се помогну мањи произвођачи

”

Разуменка Лучић:
Циљ пројекта јесте да се помогну мањи произвођачи млека

чи млека, а један од услова је да свако од њих има лактофриз, што ствара проблем код мањих произвођача. Ми смо и за то пронашли решење, тако што ће они моћи да подигну кредит код пословних банака, а ми ћемо отплаћивати износ камате“, наглашава Разуменка Лучић.

Млекарни могу купити и половне лактофризе на кредит, уз прилагање рачуна, а „Златиборски еко аграр“ и у том случају покрива трошкове камате. Иначе, нови лактофриз

кошта око 130.000 динара. Уз плаћање камате од стране овог предузећа, купци тог новог апарата могу поднети захтев за државну субвенцију, и тако остварити повраћај од 60 одсто.

А према пројектованом плану за наредни период, млекара ће дневно производити 200 килограма кајмака и 300 килограма сира. Планирано је да се готови производи продају у златиборским хотелима и ресторанима, али ће бити доступни и туристима који посећују Златибор и друге туристичке локације у Златиборском округу. И то кроз специјализоване радње за традиционалне и производе домаће радиности. Упоредо са млекарном, ради се и на реализацији постављања млекомата, и то на златиборској пијаци где ће моћи да се купи златиборско пастеризовано, али необрано млеко.

Нада Џелебџић

Грађевински радови и инсталација опреме су завршени, а извршено је и тестирање опреме, као и обука будућих запослених

ДРУГИ ПИШУ... ПОЛИТИКА

Најбоље године златиборског туризма

Према званичним подацима, истиче директор Туристичке организације Златибор Владимир Живановић, у првих осам овогодишњих месеци за око 20 одсто је више туриста на овој планини у односу на исти прошлогодишњи период

Туризам на Златибору живи од Преображења 1893. године, када је краљ Александар Обреновић на народном сабору прихватио да зидањем чесме назване Краљева вода ово место постане туристичко. Још од тог давног времена па до данашњег, последње године, ако се мери по оствареној посети, најбоље су за златиборски туризам. Прошла је била рекордна, а ова на путу да буде и боља. Летос је Златибор одлично посећен, током јула и августа овде је тешко било наћи слободну собу.

Према званичним подацима, истиче директор Туристичке организације Златибор Владимир Живановић, у првих осам овогодишњих месеци за око 20 одсто је више туриста на овој планини у односу на исти прошлогодишњи период. – Златибор сада располаже са око 30.000 лежајева, од чега је око 5.000 у хотелима. Овог лета попуњеност хотела је потпуна, док је 95 одсто попуњен приватни смештај. Цене су на прошлогодишњем нивоу: хотелски полупансион од 25 до 60 евра, закуп приватног апартмана од 10 евра по особи – каже за наш лист Живановић.

Док је, додаје он, у прошлој рекордној години овде било регистровано око 180.000 посетилаца, у овој је реално очекивати посету (кад се урачунају и нерегистровани) од преко 250.000, уз укупну цифру од 1,2 милиона остварених ноћења. Домаћих гостију је две трећине, странаца трећина од укупног броја. Иностранци

ни махом долазе из држава региона, као и из Русије, Израела, Немачке, Румуније, Белгије, Холандије. Странци углавном одседају у хотелима и сезонским домаћинствима, а посебно су верни златиборском ауто-кампу: ту су летос биле групе из западне Европе, у септембру стиже група Словенаца.

Шта је пресудило да Златибор направи овакав туристички искорак, питамо директора Туристичке организације: – Пре свега, стварање потребне инфраструктуре и развојног амбијента. Последњих година овде је значајно улагано у путну и комуналну инфраструктуру, богатство садржаја, уређење локалитета,

привлачење инвеститора. Највише улаже општина Чајетина, а у неким пројектима помаже и Министарство туризма. Последњих година власници су овде модернизовали хотеле, па сада многи имају сауне, базене, велнес центре, врхунске садржаје. Улажу, јер без модернизације не

могу бити конкурентни. Укупан ниво понуде и квалитет смештаја подигао је та конкуренција. Слично је и код апартманских здања, где су направљени многи нови апартмани за издавање. Пре десетак година, на пример, на Златибору је било око 15.000 лежајева, сада двоструко више. И опет је у сезони све пуно. Речју, туристи воле одмор на овој планини, а ми се трудимо да им понудимо боље и више – сумира Владимир Живановић и додаје да све чешће промоције златиборске понуде код нас и у свету доприносе туристичком напретку.

На Златибору преовладава породични и спортски туризам. Најчешће бораве породице с децом, а у великом броју на припреме долазе спортске екипе. Тако се овог лета 25 фудбалских екипа овде припремало: четири наше најбоље, као и шампиони околних држава. Значајан број је и кошаркашких, одбојкашких и других тимова. Нови терени су због таквог интересовања направљени, још једна спортска хала недавно отворена.

(објавила „Политика“
25.8.2017.)

Највише ваучера домаћи туристи искористе на Златибору

Акција доделе бесплатних ваучера за одмор у Србији, коју Министарство трговине, туризма и телекомуникација успешно спроводи већ трећу годину заредом, дала је изузетне резултате, а највеће интересовање је за коришћење ваучера за одмор на Златибору.

„Златибор бележи невероватан раст броја искоришћених ваучера, и то 80 одсто у односу на прошлу годину“, изјавио је Расим Љајић, министар трговине и туризма. До сада је за ову планину подељено 10.640 ваучера, и то у 56 угоститељских објеката.

„Прошле године су то била 33 угоститељска објекта, а са овогодишњим повећањем не само да ћемо продужити сезо-

ну, већ ће у великој мери то утицати на укупан туристички промет. Што се Србије тиче, 77.000 ваучера је до сада подељено, а влада је у два наврата морала да издваја буџетске резерве – по 100 милиона динара како би се ова акција наставила. Ово ће трајати онолико колико смо и планирали, а то је до 15. октобра“, рекао је Љајић. Овај министар очекује да ће број подељених ваучера за ову годину бити око 100.000, што сматра феноменалним резултатом када се има у виду чињеница да сваки од корисника ваучера у просеку борави 7,4 ноћења, што даје велики допринос развоју домаћег туризма.

Н. Џелебић

Улагања у унапређење туризма у селима Златибора

У циљу унапређења економских активности на селу кроз подршку непољопривредним активностима, "Златиборски еко аграр" спровео је конкурс. Средства у износу од два милиона динара односе се на развој сеоског туризма на територији општине Чајетина, односно унапређење постојећих туристичких објеката у сеоским домаћинствима и самих туристичких услуга. Право на учешће имала су и кате-

горисана, али и некатегорисана сеоска туристичка домаћинства. На конкурс су прошла 24 сеоска туристичка домаћинства, од чега 11 са решењем о категоризацији. Они су добили по 100.000 динара. Осталих 13 домаћинстава без категоризације добила су по 70.000 динара, као подстицај за привођење намени објеката и унапређења услуга.

„Буџет за унапређење сеоског туризма за ову годину био је око два милиона динара. По завр-

Миљко Радишић

шетку конкурса комисија је донела решење ко је све добио подстицајна средства и они су били дужни да подставе предрачунае за радове које су изводили. Углавном је реч о ситним радовима на објектима", каже Миљко Радишић из "Златиборског еко аграра".

Једна од корисника подстицајних средстава је и Раденка Николић из Шљивовице. На свом породичном имању, супруг и она подигли су апартман – аутентич-

„Вирића воденица” у Мушветама позната у свету

Мира Вирић

Сеоско домаћинство „Вирића воденица” налази се у Мушветама, селу познатом по природним лепотама и реци Грабовици која управо ово домаћинство чини посебним и атрактивним. Иако за ову дестинацију не постоје путокази на магистрала велики број туриста, поготову страних, већ десетак година лети радо посећује „Вирића воденицу“.

Мира Вирић је носилац овог сеоског домаћинства, завршила је туризмологију у Новом Саду и решила да споји лепо и корисно. „Моја мама је још деведесетих година имала намеру да се некад бави овим видом туризма – да јој долазе гости са стране. На почетку су јој се комшије смејале, уз речи да то никад неће заживети у пракси, али ето, и ја сам се након школе

укључила у ту причу, па смо 2008. регистровали ово наше домаћинство“, каже Мира.

Обновљена је стара кућа из 19. века, дограђена и преуређен је спрат за издавање. Ту су три двокреветне собе, кухиња, купатило и галерија са уникатним сточићем и столицама за одмор. По потреби може се издати и цела кућа. Туризмом се Вирићи баве углавном лети,

интернета, највише препоруком“, наглашава Мира.

У близини „Вирића воденице“ налазе се и два купалишта, а оно што посебно краси ово домаћинство је река Грабовица, која протиче тик уз имање. Мира каже да је замисао да овај „рај на земљи“ буде база за госте, оаза мира, из које могу даље ићи на разне познате дестинације. А на самој Грабовици налази се и воде-

гости са Златибора долазе да виде воденицу, јер су чули за народна веровања да, на пример, ако дете не говори да дође и лизне камен или прође испод њега како би проговорило“, прича нам Мира.

Вирићи госте дочекују на прави српски начин – домаћом питом и осталим нашим специјалитетима, а спремају и друго за њих ново – качмак, попару, уштипке, проју, па-

Пријатан амбијент домаћинства

а до сада су имали многе стране госте, и то из најудаљенијих делова света. И њој и њима је лако, јер ова девојка говори енглески, тако да комуникација није проблем.

„Долазе нам гости из Америке, Финске, Аустралије, Пољске, затим из бивших југословенских република, малтене из целог света. Странци нас углавном нађу преко

ница поточара из 1862. године, која је права атракција, али и мистерија за странце. Некад их је било 12, а сада је само једна и већ век и по чува прошлост. Али и даље ради.

„Туристи просто не могу да верују када виде та брвна и потписе воденичара који су ту некад радили, по зидовима писали ко коме дугује, колики је ујам био. Чак и

суљ, сарму, а све то уз сир и кајмак.

Улагања за овакав вид посла била су велика – Мирин отац је на почетку подигао кредит како би проширио кућу, годинама се улагало и стварало, а посла има још. У плану је и партерно уређење, а новац добијен од „Еко аграра“ Мира ће искористити да осветли двориште, воденицу, реку и поток, али и стогодишње храстове, што је, по њеним речима, тренутни приоритет.

Нада Џелебчић

Раденка Николић

ну дрвену кућу коју од ове године издају гостима.

„Објекат је постављен прошле године, има још мало неких радова и измена на њему. Иначе, објекат се састоји од дневне собе са трпезаријом и купатилом у приземљу, док се на спрату налази спаваћа соба. Капацитет је пет лежача. Ово нам је прва година да из-

”

На конкурс „Еко агара” средства добила 24 сеоска туристичка домаћинства

дајемо и већ су нам били гости из Холандије, а сада очекујемо госте из Шапца”, каже Раденка и додаје да добијена подстицајна средства искористити да реше грејање и заврше изолацију, како би се и у зимском периоду бавили издавањем смештаја. У плану им је изградња и још једне овакве кућице.

Како истичу из “Златиборског еко агара”, у наредној години сеоски туризам ће највероватније бити субвенционисан као и пољопривреда, што значи да ће средства за ову намену бити много већа. Иначе, општина Чајетина бележи пораст броја категорисаних смештајних капацитета по селима, што доказује и број од 13 нових категорисаних сеоских домаћинстава у овој години.

Нада Џелебчић

Код Гера у Шљивовици ускоро дегустациони центар и коначиште

Када се помене златиборска Шљивовица мисли се и на село, али и на добру ракију. А где је добра „шљива”, ту је и Геро. Вишегодишњи победник шљивовичке „Ракијаде” на којој увек потпаљује онај прастари казан „чучавац”, ове године је и на ужичком „Жестивалу” понео награду за најбољу ракију „крушку”. Његово домаћинство отворено је за све путнике намернике – често се праве седељке уз музику и добру ракију. Са супругом држи прехранбену продавницу, а робу доставља и за најудаљеније засеoke. У последње време родила се идеја да сагради дегустациони центар са коначиштем.

„Бавећи се Ракијадом проширио сам видике. Лош није све завршено, јер новчани токови то не дозвољавају. Радови су стигли малтене до краја, биће ускоро готови, а све ово иде у неком другачијем стилу у односу на остале”, каже Геро.

Поред ракије, посетиоци ће ту имати прилику да дегустирају и домаће цемове, слатка од разних врста воћа и воћне сокове. Амбијент ће бити

прилагођен намени – дрвени столови и уникатне столице у облику бурића. На спрату објекта биће собе са смештај гостију. До сада је објекат подигнут, прозори су направљени, постоје потребни прикључци, остало је мало радова. А потребно је и још пара, тако да се до године очекује комплетан завршетак. Од „Златиборског еко агара” на овогодишњем конкурс добио је 70.000 динара.

Геро каже да не жели да шири смештајне капацитете, јер не жели да прави гужву – жеља му је да то буде добро друштво и још боља забава.

А помало ће моћи и да се заради.

„Ко год нас одседне, моћи ће и да једе. Ја цене нећу одређивати. Ако си задовољан плати – ако си био седам дана плати за пет, два дана су ти ђабе, и то је то”, истиче Миломир Милојевић Геро из Шљивовице,

коме не треба додатна реклама, јер како каже, најбоље је ипак кад те неко „уживо” препоручи. А права атракција када заврши свој пројекат биће буре на два точка пуно разних ракија.

Н. Џелебчић

После низа улагања у садржаје одмаралишта „Голија“ на Златибору, најстаријег објекта за одмор деце који је сада потпуно преуређен, овде је 5.августа отворена и нова спортска хала. То је инвестиција вредна 34 милиона динара. Дворана је површине 660 квадрата, а изграђена је заједничким средствима Министарства за трговину и туризам, града Ужица, установе „Дечје одмаралиште Златибор“ и општине Чајетина. Министар трговине и туризма Расим Љајић означио је почетак коришћења нове спортске хале.

Како је речено на отварању, у последње три године установе „Дечје одмаралиште Злати-

Већ за следећу годину најављује се изградњу сауне, слане собе, теретане и дечије играонице

бор“ (у чијем саставу је „Голија“) финансира је пројекте вредне 80 милиона динара, од чега је у томе помоћ Министарства трговине и туризма била 41 милион. Тако су 2015. године овде изграђени додатни смештајни

„Голија“ добила и нову спортску халу

капацитети – 330 квадрата и покривено је игралиште за кошарку. Наредне године инвестирало се у изградњу затвореног базена, додатних 300 квадрата смештајног капацитета и нови тениски терен. Ове године изграђена је

спортска хала од 660 квадрата. Са свим овим инвестицијама то дечје одмаралиште сада је предводник школског туризма у Србији, а последњих година попуњеност капацитета је 100 одсто. Због добрих услова које пружа,

отвара се и нова прича за увећање смештајног капацитета.

Владан Цупарић, директор ужичке установе „Дечје одмаралиште Златибор“, каже да је министар Љајић више пута показао да је пријатељ и покретачка снага „Голије“, која је милионским улагањима од обичног одмаралишта постала лидер у Србији. Цупарић истиче да се нада да ће у наредним годинама „Голија“ бити лидер школског и спортског туризма младих и на Балкану.

„Пружила нам се могућност да организујемо и одбојкашки камп, који смо ове године започели са Вањом Грбићем, имали смо изузетну посећеност деце

Министар Расим Љајић отворио нову дворану површине 660 квадрата у саставу најстаријег одмаралишта на Златибору

из преко 19 земаља. Наравно, ту је и традиционални кошаркашки камп „Професор Александар Николић“, на који долазе деца из више од 25 земаља света“, рекао је Цупарић.

Министар Расим Љајић најављује већ за следећу годину изградњу сауне, слане собе, теретане и дечије играонице у „Голији“.

„На Златибору смо ставили фокус на спортски туризам и у наредном периоду радићемо на томе да Златибор позиционирамо као важно место за, пре свега, припреме различитих спортиста. Већ ове године имали смо преко 100 различитих екипа које су се овде припремале и још увек недостаје довољно терена, пре свега фудбалских. Министарство је финансирало изградњу једног таквог терена, а догодине ћемо радити атлетску стазу за припреме атлетичара, и то око једног фудбалског стадиона“.

Љајић додаје да Златибор много значи за српски туризам и да је ова планина, без икакве сумње, једна од три топ дестинације са невероватним потенцијалом за даљи раст и развој.

Нада Џелебић

На отварању хале заборављен допринос општине Чајетина

Општина Чајетина је значајним средствима, преко ослобађања високих накнада за комунално опремање, помагала инвестиције у саставу одмаралишта „Голија“. И док су у ранијим приликама представници чајетинског руководства овде редовно присуствовали отварању нових садржаја, овог пута их није било на отварању спортске хале. Ни градоначелник Ужица Тихомир Петковић, говорећи том приликом о улагањима у нови изглед „Голије“, није нашао за сходно да помене допринос општине Чајетина, већ је само истакао улагања у овај објекат Министарства туризма, града Ужица и установе „Дечје одмаралиште Златибор“.

Зашто се овако догодило и због чега је на отварању хале изостало присуство представника наше локалне самоуправе, на чијој територији ради „Голија“, питали смо председника општине Чајетина Милана Стаматовића:

„То што се догодило није случајно урађено. Тамо где су директори из СНС мени је забрањено да на територији општине Чајетина као домаћин поздравим

госте појединих скупова. Чак и тамо где сам позван од стране међународних институција и стручних форума. Био је то случај у Музеју 'Старо село' у Сирогојну, 'Скијалиштима Србије', сада и у одмаралишту 'Голија'... Ту је био министар Љајић, а мени је сугерисано да не долазимо, иако је општина Чајетина дала 13 милиона динара за 'Голију', односно за толико ослободила од плаћања накнаде за уређење грађевинског земљишта ужичко јавно предузеће 'Дечје одмаралиште Златибор', каже Стаматовић и додаје:

„Тихомир Петковић је на отварању био присутан са министром и комплетним ужичким руководством. Ти директори су ми забранили да присуствујем, иако сам ја на седници Скупштине општине Чајетина сугерисао, и био прозиван због тога, да се ослободе накнаде за уређење грађевинског земљишта сви објекти одмаралишта 'Голија' на Златибору, без обзира што је то ужичко јавно предузеће“.

З. В.

Мајстори за рибу и рибљу чорбу на „Данима пастрмке“ у Љубишу

„Ову понуду пастрмке високог квалитета људи могу проширити на целу Србију“, рекао отварајући манифестацију председник општине Чајетина Милан Стаматовић

У Љубишу, златиборском селу где се узгаја калифорнијска пастрмка, 5. августа су одржани «Дани пастрмке». С многим учесницима и гостима, богатим културно-уметничким програмом и спортским такмичењима.

Манифестацију је отворио председник општине Чајетина Милан Стаматовић.

„Желим да се захвалим свима који су прихватили да учествују на овом такмичењу. Циљ је да одржимо наша села, сачувамо наше традиционалне производе у Љубишу и да покажемо да је пастрмка која се овде производи високог квалитета. Да људи могу ту понуду проширити на целу Србију, а да очувамо све оно што је српска традиција“, нагласио је Стаматовић.

Удружење произвођача калифорнијске пастрмке „Љубишка пастрмка“ и МЗ Љубиш организатори су ове манифестације. „Позивам све људе да и следеће године традиционално дођу код нас у Љубиш туристички, и да наравно пробају све специјалитете од пастрмке“, рекла је Мили-

на Весовић, председник МЗ Љубиш.

Ове године одржано је треће по реду надметање у припремању пастрмке, али и прво у припремању рибље чорбе. У сеоско-туристичком домаћинству „Кукањак“ припремана је рибља чорба. „Пошто имамо пастрмске рибњаке, ми у рибљу чорбу додајемо шарана, скушу и беле рибе, како би та рибља чорба била изузетно добра и квалитетна“, каже Миле Кукањак, власник сеоско-туристичког домаћинства „Оаза Цапо“.

Жири у саставу Бојана Бо-

жанић, Владимир Петровић Пижон и Миласав Николић, оцењујући такмичаре у припремању пастрмке, донео је следеће одлуке: прво место – Терзићи из Љубиша; друго место – екипа „Овал“ са Златибора; треће место – екипа „С коца и конопца“ из Ариља.

„Осим, наравно, укуса пастрмке, ове године је жири обраћао пажњу на то шта и како се припрема, како изгледа сам штанд где је била пастрмка. Ја сам и раније била овде и учествовала у жирирању и заиста мислим да је квалитет припреме пастрмке

сасвим сигурно много бољи у односу на претходни период“, каже Бојана Божанић, члан жирија.

„Нисмо очекивали ову, могу рећи, заслужену награду. У свему овоме помагали су ми отац, супруг, девер, јетрва, деца и остали. Иначе, мислим да је у припреми рибе пресудан био укус дима, мислим на буково дрво“, каже Оливера Терзић, која је освојила прво место у припремању пастрмке.

Први пут ове године, одржано је и такмичење у припремању рибље чорбе, а победу је однела екипа „С коца и конопца“ из Ариља. „Кувамо на свим такмичењима, чисто из љубави, разоноде и дружења, јер то волимо. И ево, направили смо овде најбољу чорбу, трећи смо били у пржењу пастрмке, а други по уређењу штанда“, каже Иван Чанчаревић, који је кувао победничку рибљу чорбу.

Покровитељи ове манифестације били су општина Чајетина, ТО Златибор, „Спортски центар Чајетина“ и „Златиборски еко аграр“.

Мирослав Весовић

Сабор у Рожанству на непресушном извору традиције

„После 14 година сабора можемо рећи да са успехом чувамо културу и традицију”, рекао отварајући сабор у Рожанству Милан Стаматовић

Без извора нема воде”, 14. Сабор изворне народне песме, окупио је и ове године у Рожанству најбоље певачке групе и парове у певању „из вика” из готово свих општина Златиборског округа. Ову манифестацију, одржану на Преображење, званично је отворио председник општине Чајетина Милан Стаматовић рекавши да је велико задовољство што после 14 година можемо рећи да са успехом чувамо културу и традицију једног места.

„Овде се то најбоље показало, на примеру овог села, да људи који су тада предложили да кренемо са овом манифестацијом нису погрешили. Јер сведоци смо да данас по Србији имате много оваквих дешавања, али овде је био почетак, овде се то зачело, овде се очувало. И зато свим нашим визионарима из овог села, председнику ме-

сне заједнице и Милосаву Радибратовићу који је учинио да се ово одржи, у име општине Чајетина и у име свих вас који долазите и посећујете сабор желим да се захвалим,” рекао је Стаматовић.

Такмичење певачких група и парова оцењивао је жири у саставу: проф. др Димитри-

је Големовић, Марија Витас и Марија Шекуларец, етномузиколози.

Одлучивале нијансе

Надметало се девет певачких дружина и десет парова. У категорији певачких група награду „Златно буренце” добила је група „Српски божур” из Рибавине, други су били „Славуј” из Севојна а трећи „Луновачка моба” из Луновог Села. У категорији парова победили су Радован Јанковић и Милан Милошевић из Нове Вароши, други су били браћа Милојко и Стојан Удовичић из Стубла, а треће Здравка Савић и Вера Матијевић из Пожеге. Меморијална

награда „Вићентије Вићо Мићић“ за најлепше водеће гласове у обе категорије припала је Андрији Милосављевићу из Рогачице и Милољубу Шаковићу из Бурађе.

„Мишљење председника жирија професора др Големовића, који је један од водећих етномузиколога у Србији, јесте да је веома задовољан квалитетом песама. Било је доста дилема коме доделити награду, јер нијансе су одлучивале. Заиста су сви певачи веома лепо отпевали своје песме које су изабрали за овај наступ“, истакао је Милосав Радибратовић, председник Друштва „Змајевац“ Рожанство.

Награде из области сеоског туризма

У делу посвећеном промоцијама представљене су и две књиге: „Рожанство – записи о мртвима“ и „Певање из вика“. Након књиге „Рожанство – запис о поколењима“, Добривоје Борчић се пред сасвим људским размишљањем о животу, друштву и појединцима, обичајима и ритуалима, и оним чиме се завршава циклус – смрти, посветио управо последњем човеком пребивалишту. Књигом „Рожанство – записи о

мртвима“ Борчић је желео да се данашње споменичко благо сачува макар у књизи, јер ће и оно једнога дана доживети судбину многих раније подигну-

тих споменика који су нестали, или леже зарасли маховином и лишајевима. А ако не знамо ко су нам преци – можемо ли ићи даље?

Друга књига представљена на 14. сабору у Рожанству бави се управо главном темом сабора – певањем из вика.

„Још када сам давне 1978. године упознао жене из Рибашевине и први пут чуо уживо певање из вика, ја сам био опчињен тим певањем, као некада један велики румунски етномузиколог који је рекао: ‘Ово је певање када је свет стваран’. Ми треба да имамо културни бренд, а наш културни бренд од кога не треба да се стидимо, то је певање из вика, то је певање на бас, то је све оно што смо ми!“, рекао је професор др Димитрије Големовић, аутор књиге.

Овом приликом додељене су и награде из области сеоског туризма. За најуређеније двориште награду је добио Жарко Тошанић из Трипкове, а за најбољег издаваоца лежачева проглашен је Александар Дацовић из домаћинства “Бошкова вода” у Љубишу.

Мирјана Ранковић Луковић

Златибором цура шеће, десном руком бере цвеће

Изворне песме певане на 14. сабору у Рожанству подсетице су на давна времена и заборављене стихове из народа. Тако су се у категорији парова песмом “Што Јелика сузе лије, долазио спав’о није” представили Ацо Петронијевић и Милован Аћимовић. Милољуб Шаковић и Гледо Поповић су певали “Лепо ти је раном зором прошетати Златибором”, а песму “Мала моја јабуко са гране украшћу те ја у твоје нане” су отпевали Радован Јанковић и Милан Милошевић.

Публика је Здравку Савић и Веру Матијевић аплаузом наградила за песму “Златиборска вита јело сачувај ми лице бело”. Певачки пар Томо Мијатовић и Милојко Кујунџић певали су “О Јелице јело моја”, док су се Славенко Карацић и Раденко Гордић из Прибоја представили песмом “Што то нико већ годину неће да залива моје росно цвеће”. Наступ браће Удовичић, Милојка и Стојана, побрао је све симпатије публике, они су отпевали песму “Гледао сам са пропланка

како шета Радованка”. Драгица Жунић и Коса Мирковић певале су “Два голуба”, а прошлогодишњи победници Миломир Стаматовић и Милутин Гујаничић “Златибором цура шеће, десном руком бере цвеће”. Женска певачка група Удружења грађана “Ера” отпевала је песму “Питала ме моја мајка кога имаш од момака”, док се група друштва “Дукат” представила песмом “Помрачина месец за облаком”.

Посебним аплаузом награђена је новоформирана певачка дружина “Торник” из Јабланице за отпевану песму “У ливади под јасеном трава зелена”. Певачка група “Славуј” из Севојна поручила је певањем “Голубице не лети високо, не отварај твоје плаво око”, док се “Луновачка моба” представила песмом “Ћинђер Маро”. Остале групе извеле су нумере “Вита јело шири гране, прави лада за чобане”, “Чије ли су ливаде”, “Видим мајко на ливади овце што на њима откуцава звонце”, “Болна лежи Анђелија млада” и друге.

З. В.

РАЗГОВОР СА МОМЧИЛОМ БАЈАГИЋЕМ БАЈАГОМ

Времена се мењају, а човек мора да се прилагоди

“Од половине септембра радићемо нови албум, имам једно 60-70 одсто материјала, али није било времена за снимање. Сад кад будемо ухватили мало паузе што се концерата тиче онда ћемо то да направимо”, рекао нам је Момчило Бајагић Бајага

Веома садржајно “Културно лето” на Златибору завршено је 24. августа концертом бенда “Бајага и инструктори” на Краљевом тргу. Шлаг на торту, рекло би се, најпознатији на крају летњег програма препуног познатих. Уз још један Бајагин концерт за незаборав, у коме су уживали многи посетиоци Златибора.

Овај бенд, који већ 33 године остаје у врху најслушанијих међу свим генерацијама, успео је и овог пута да направи одличну атмосферу, распевавајући или разгаљујући публику добро знаним старим и новим хитовима. Двосатни концерт “Бајаге и инструктора” почео је песмом “Са друге стране јастука”, а завршио једним од најпеванијих хитова “Моји су другови”. Било да на Златибору свирају лети или зими, атмосфера је увек иста: “Бајага и инструктори” дају најбоље од себе, публици то увек годи, а време – “прохуји за час”.

Пред овај концерт, који се уклопио у турнеју бенда по Србији и многобројним градовима ван ње, питали смо Бајагу да ли ускоро можемо очекивати нешто ново од њих:

“Лето је ово било баш пуно концерата ... Тако да, уз овај на Златибору, имамо још један концерт у Словенији, па смо завршили за ову сезону. Ја ћу, ако Бог да, отићи на одмор почетком септембра пошто нисам успео током лета. И онда од половине септембра да кренемо да радимо нови албум. Имам једно 60- 70 одсто материјала, већ сам направио песама, текстова. Али просто није било времена да се сниме. Сад кад будемо ухватили мало паузе

што се концерата тиче, онда ћемо то да направимо”, прича за “Златиборске вести” Момчило Бајагић Бајага.

Изградити стил и име у време када су свирали многобројни врсни музичари на простору Југославије и остати у врху сцене три деценије, више је него успех. Али Бајага је своју публику освајао подједнако и музиком и текстовима, па не чуди да многе песама настале на почетку њихо-

ве каријере знају и млађе генерације. Ипак, да ли је било теже на музичкој сцени оног или овог времена?

„Свако време има неке своје предности и мане. Неке ствари су биле лакше тада, неке су лакше сад. Мислим да то не утиче много на то каква ти је каријера. Просто, времена се мењају, а човек мора да се прилагоди”, сматра наш саговорник.

Од почетка ове године овај

бенд је свирао по државама региона, затим у Аустралији, Канади, Америци, Јужној Африци, Азији... Свуда осим у Јужној Америци, подсећа Момчило Бајагић и са осмехом додаје да ће и то, ваљда, остварити. На Златибору, који сматра једном од наших најлепших планина, радо долази и приватно.

“Осим што је феноменална природа и што је ваздух фантастичан, овде је и храна фантастична. А онда је то мало незгодна комбинација за оне људе који пазе на линију, да имате ваздух који отвара апетит и феноменалну клопу, тако да ја због тога избегавам да останем дуже од три дана на Златибору. Али волим да дођем често”, рекао нам је Бајага.

**Мирјана Ранковић
Луковић**

И Бајага подржава градњу гондоле

Упитан да ли подржава градњу гондоле на Златибору, Момчило Бајагић нам је одговорио: “Ја подржавам све што се гради и прави код нас. Ако су сви ови људи који живе овде рекли да то треба да се прави, онда и треба да се прави... Хвала Богу да буде не једна, него пет гондола. Ово је такав крај и што будемо више урадили тога да буде туристима лепо кад дођу овде, то ће овај крај да боље ради и да живи”.

На 44. златиборском Сабору трубача најбољи оркестар из Бајине Баште

Учествовало шест дувачких састава, а жири награду „Мићо Петровић” за најбољег трубача доделио Јанку Јовановићу

Један од важних догађаја Златиборског културног лета био је 44. Сабор трубача западне Србије одржан на Тић пољу. Победио је оркестар Марка Глигоријевића из Бајине Баште, док је звање најбољег трубача – меморијална награда “Мићо Петровић” – припало Јанку Јовановићу из оркестра Љубивоја Диковића и Јанка Јовановића из Пожеге. По оцени жирија публике и новинара, најбољи трубач је Иван Јовановић из Ужица, а за најизворније музицирање награђен је састав Стефана Марковића из Бајине Баште. Сви они су те награде потом оправдали успесима на Драгачевском сабору трубача у Гучи.

Концертом Мирослава Илића завршено је овогодишње саборовање

Одлуку о победницима златиборског сабора донео је стручни жири у саставу: Никола Мијаиловић, професор трубе из Београда, Иван Јовановић, професор тромбона и баритона из Београда, и Александра Вељовић, етномузиколог из Крагујевца. Шеф победничког оркестра Марко Глигоријевић каже:

„Ја сам пресрећан. Ми смо прошле године на овом сабору добили награду за најбољег трубача. Ове године је дошла награда за најбољи оркестар. И даље настављамо са вежбањем. Што се тиче организације све је било на нивоу, немам никакве замерке”.

Члан стручног жирија професор Никола Мијаиловић каже да је музицирање трубачких оркестара из године у годину све боље. То што се ове године за пролазак у Гучу надметало само шест ор-

кестара, никако не значи да је квалитет мањи. Њихов наступ окарактерисао је једном речју – „фантастични”.

Меморијална награда “Мићо Петровић” припала је Јанку Јовановићу, који каже да је ову награду очекивао, с обзиром да су се за такмичење вредно припремали дуже време. По његовој оцени, конкуренција је била веома јака, а сви оркестри који су наступили одлично су свирали.

Најбољи трубач по оцени жирија публике и новинара Иван Јовановић истиче: „Пресрећан сам са наградом. Ову награду сам освојио и прошле године. Такмичење је прошло феноменално. Чим сам одсвирао већ сам био задовољан, зато што је свирка била баш онаква каква је требало да буде”.

За најизворније музицирање награђен је оркестар Стефана Марковића из Бајине Баште. За најбоље одсвирану песму на-

граду је добио састав Бранка Остојића из Карана. Најбољи тенориста је Горан Поповић из оркестра Марка Глигоријевића. Најбољи басиста је Милијан Сретеновић из оркестра Бранка Остојића, а најбољи бубњар је Дејан Милчановић из оркестра Игора Митрића.

Централна манифестација Сабора трубача западне Србије отпочела је „Трубачком будилицом”, а на Тић пољу такмичило се шест трубачких оркестара. Такмичарском дану претходила је Смотра изворног народног стваралаштва, која је одржана у суботу увече такође на Тић пољу. У програму су учествовале певачке групе „Шљивовица”

и „Распевани Златибор” Рожанство, КУД „Златибор” из Чајетине, КУД „Бидо” Богатић, фрулаш Ацо Марковић из Сирогојна и трубачки оркестри Љубивоја Диковића и Јанка Јовановића из Пожеге.

Организатор ове традиционалне културно-туристичке манифестације је “Спортски центар Чајетина”, а стални покровитељ општина Чајетина. Генерални покровитељ је “Ваљевска пивара”, а генерални спонзори су Апатманско насеље „Златиборски конаци” и Агенција за туризам, некретнине и мењачница „Златибор турс”. Овогодишње саборовање завршено је концертом Мирослава Илића.

Драгана Росић

КУД „Златибор“ увећ помаже туризму

КУД „Златибор“ из Чајетине и овога лета је одржало летњи концерт на Краљевом тргу на Златибору. Већ традиционално, многобројним туристима представљене су игре из разних крајева Србије – од ужичког краја па до југа и истока. Овога пута изведено је осам кореографија. Ово културно-уметничко друштво својим наступима редовно подржава културно лето на Златибору.

„У ери развоја туризма на Златибору ми

смо међу првима који помажемо туризам. За сваку манифестацију која се овде одржава ми смо ту да помогнемо у било којој сфери – било да је у питању свирање, певање или играње“, каже Владан Милекић, уметнички руководилац КУД „Златибор“.

Циљ наступа је да публика ужива, напомиње Милекић и додаје да су им концерти на Златибору одличан тајминг да виде шта је то што треба поправити за следеће наступе.

„У оквиру културног лета имамо још пар

манифестација и фестивала, а у септембру идемо на заслужени одмор – на турнеју у Турску“, додаје Милекић.

Иначе, КУД „Златибор“ постоји и ради више деценија. Окупља децу и омладину у оквиру фолклорне и музичке секције, где свака од њих у укупним активностима заузима значајно место. Кроз друштво једо сада „прошло“ преко хиљаду младих са Златибора, Чајетине и околине.

Н. Целебџић

Уметнички август у „Чиготи“

У Галерији „Чигота“ од 14. до 20. августа биле су изложене слике настале на 30. Међународној ликовној колонији „Колут Мандић“. Ово сликарско окупљање у Сомбору још једном је показало своју успешност квалитетом насталих слика што и не чуди ако се имају у виду потписи на платнима: Мишо Вемић, Предраг Милошевић, Зоран Круљ, Драган Мартиновић, Љубомир Попадић, Шандор Шлајф... „Колонија ‘Колут Мандић’ окупља само најбоље уметнике, доказане у свом стваралаштву бројним самосталним изложбама, наградама и монографијама од којих су поједини докторанти, асистенти и професори. Њихова дела су сјајна и истинита огледала, а богатство мотива потврда је непресушног извора тема сложених од безнадежности, промена, карактера, носталгије и каткад неопходне осаме, бујности сентимента и смирености интелекта“, написао је о овогодишњем сазиву сомборске колоније Дејан Ђорић, ликовни критичар.

Поред изложбе ЛК „Колут“ у августу су своје слике у „Чиготи“ излагали Рајко Каришић и Весна Нешковић. Гости су током овог месеца уживали и у књижевним вечерима Мирјане Бобић Мојсиловић, Зорице Томић, Владе Арсића, Мирјане Ђурђевић, Мирка Демића и Милисаве Савића.

М. Р. Л.

„Амадеус бенд” – врсни музичари хумана срца

Златиборско културно лето“ довело је 18.августа на Краљев трг групу “Амадеус бенд” која ове године обележава 20 година рада и постојања. Мноштво хитова обележило је њихов рад и учинило их популарним и траженим, али оно што тај рад чини још вреднијим јесу и многобројни наступи у хуманитарне сврхе.

Краљев трг је на концерту “Амадеус бенда” био препун. Уз мноштво својих, али и дру-

гих хитова, у наступу који су употпуњавали одлични визуелни ефекти и врло добро озвучење, у сат и по времена “Амадеус” је направио атмосферу која је публику држала распевану до самог краја. Од почетка године били су у Црној Гори, БиХ, Македонији и у многим градовима Србије, али им је један од дражих наступа био у једној београдској школи.

„Било је то у општини Вождовац, тачније ОШ „Милан

Ђ. Милићевић”, где смо представили своје занимање. Кроз један мини концерт који је нама остао баш у лепом сећању пошто су то били ђаци првог и другог разреда. Деца су испунила амфитеатар и из свег гласа певала са нама. Покушао сам да објасним како настаје музика, како се производи тон итд, међутим та прича трајала је буквално минут и по, а онда смо питали: хоћемо да певамо или да прича-

мо... „Да певамо, да певамо!” сећа се са осмехом Бојан Ташић, фронтмен групе.

“Амадеус бенд” је, осим због музике коју свира, поштован и због бављења хуманитарним радом. Преко 150 одсвираних концерата у хуманитарне сврхе, донације установама и физичким лицима, и те како су значиле онима којима је помоћ стигла када је најпотребнија.

„Покушавамо да помогнемо људима којима је то преко потребно и, искрено, главни циљ бављења тим хуманитарним радом је што се после свега тога, када нацртамо осмех на лица тих људи којима је помоћ потребна, осећамо много боље и испуњеније. И то нас стварно чини срећним”.

Након концерта на Златибору уследио им је преко потребни одмор, а онда се очекује излазак новог сингла на којем ће “Амадеус” понудити публици нешто мало другачије – дует с Пеђом Меденицом.

М. Р. Луковић

Ана Кокић улепшала златиборско културно лето

На Краљевом тргу на Златибору концерт је 10. августа одржала Ана Кокић. Пред неколико хиљада гостију и становника Златибора, Ана је још једном доказала зашто је једна од најпопуларнијих певачица.

Концерт је почео песмом „Љубав на папиру“, а у наредних сат и по публика је уживала у Аним хитовима „Идемо на све“, „Није паметно“, „Чујем да“, „Ја нисам прва ни последња“, али и у познатим хитовима других певача у њеном извођењу: „Мајстор за пољупце“, „Младићу мој“, „Дигни руку“, „За љубав треба имат душу“. Своју изузетну енергију пренела је и на златиборску публику, која је заједно са њом певала сваку песму.

„Много ми је драго што је било људи у оволиком броју. Ми смо овде били и за дочек српске Нове године, али смо због лоших

временских прилика морали да прекинемо наступ, што је мени било много жао. Али ето, сада смо то поновили и стварно је било сјајно, публика је дивна и ја сам уживала, а надам се да су уживали и присутни”, рекла нам је Ана Кокић.

Да воли Златибор показала је више пута. „Златибор је моја омиљена дестинација и зими и лети. Овде има много лепог садржаја и увек се радо враћам на ову планину“, наглашава Ана. Каже да је чула да се на Златибору гради панорамска гондола и веома подржава тај пројекат.

„Једва чекам да опет дођем са породицом на Златибор и да се возимо гондолом“, са одушевљењем каже певачица, која ће до краја године имати многе наступе, а припрема нове песме и нови албум.

Н. Џ.

„Лицидерско срце“ спојило младе из света

Девети Међународни фестивал дечјег фолклора „Лицидерско срце“, који организује ужицко Удружење грађана „Ера“, представио се 15. и 16. августа на Златибору. На овогодишњем фестивалу учествовало је око 1.000 младих фолклораца узраста од 8 до 16 година из девет земаља са три континента.

Након свечаног дефилеа, одржан је концерт дечјих културно-уметничких друштава. На радост многобројних посетилаца, малишани из Кине, Турске, Грчке, Бугарске, Пољске, Румуније, Републике Српске, Македоније и Србије

представили су песмом и игром културна блага својих земаља.

„Фестивал тече неким својим током. Деца су већ успела да размене прва искуства и прве контакте, већ су се склопила прва пријатељства и познанства, а како ствари стоје – и љубави. Надам се да ово ће ове наше „Лицидерско срце“ наставити да траје баш у овом духу лепоте и пријатељства међу децом“, рекла је Ивана Цветковић, пи-ар фестивала.

Ове године је у пратећем програму организовано мноштво садржаја као што су фолклорне радионице, Сајам занат-

ства, предузетништва и културе „Експо Ужице“, изложба народних ношњи, грнчарска радионица у Злакуси, концерт у Андрићграду и друго. Хуманитарна акција „Лицидерско срце деци“ помогла је свим оним којима је помоћ била потребна у Ужицу, Београду, Вишеграду, Бајиној Башти и у Јапану, а ове године новац од продаје сувенира на свим дестинацијама на којима се фестивал одржава намењен је за Регионални центар за вантелесну оплодњу при Општој болници у Ужицу. Овој акцији се прикључио и „Дино парк“ са Златибора.

М. Р. Л.

У Чајетини основано удружење вртића

У Чајетини је основано Удружење предшколских установа „Чика Јова Змај“. Оно има за циљ да буде кључни фактор у процесу сталног учења и напредовања, размене знања и искуства, перманентног стручног усавршавања ради доприноса унапређењу система васпитања и образовања у Републици Србији. Годишњим планом рада удружење је дефинисало оперативне циљеве за остварење стратешких циљева, активности и ресурса за њихову реализацију као и рокове и начини извршења. Председница удружења је Јелена Митрашиновић Брашанац, која је и директорка Предшколске установе „Радост“ у Чајетини. На остваривању циљева, кроз конкурс за новчана средства преко фондова општине Чајетина, Министарства просвете и Европске уније, ангажована је као пројектни менаџер Софија Павловић Луковић.

„Главни циљ Удружења предшколских установа је да побољша услове за стручно усавршавање не само васпитача и запослених у предшколској установи, већ и осталих служби које раде у образовним институцијама као што су правна, рачуноводствена, финансијска служба, директори итд. Ва-

жно је и повезивање како по хоризонталној, тако и по вертикалној основи, тако да су чланови нашег удружења 10 предшколских установа из округа, а такође имамо идеју да у будућем раду повежемо и све образовне институције на територији наше општине, а касније да ту причу ширимо. Поред стручног усавршавања, циљ је и очување неких традиционалних и породичних вредности, права детета, као и актуелних области: инклузија, спортске активности, еколошке теме и све оно што је битно за здрав живот“, објашњава Софија Павловић Луковић.

М.Р.Л.

Деца из Сребренице на Златибору под покровитељством општине Чајетина

„Сва та дивна прича о дружењу Сребренице, Чајетине и Златибора кренула је упознавањем Црквене општине Сребреница са Црквеним општинама Златибора и Љубиша, уз љубазност председника општине Чајетина”, каже Данијела Млађеновић, једна од оснивача сребреничког КУД-а

На Златибору је крајем августа боравила група деце различитих узраста из општине Сребреница у Републици Српској. Дошли су овде млади фолклорци и кошаркаши: чланови културно-уметничког друштва при цркви “Св. Деспот Стефан Лазаревић” као и Кошаркашког клуба “Губер”.

Ово је друга година како је општина Чајетина покровитељ боравка деце из Сребренице на најпосећенијој планини Србије.

Данијела Млађеновић, која је једна од оснивача поменутог сребреничког КУД-а, каже за “Златиборске вести” да је ово културно-уметничко друштво младо фолклорно друштво, можда најмлађе у Републици Српској:

Чување драгоцених веза

“Постојимо тек годину и по дана. По други пут смо овде на Златибору. Сва та дивна прича о дружењу Сребренице, Чајетине и Златибора кренула је упознавањем Црквене општине Сребреница са Црквеним општинама Златибора и Љубиша, уз љуба-

зност председника општине Чајетина. Прошле године је било око 70 наших младих, а ове из нашег друштва је 53, а 15 из кошаркашког клуба. Зимус је боравило око 100 ђака основне и средње школе из Сребренице. Златибор је предивно место, са предивним домаћинима. Деца су пуна лепих утисака и оно што имају да понесу одавде то је лепота и доброта домаћина”, прича за нас Данијела, додајући да је један од циљева њиховог доласка очување драгоцених веза са Републиком Србијом, као и чување српске песме и игре, посеб-

но у овим крајевима са тешком прошлошћу.

Дугогодишњи члан КУД-а је и Душан Пејић. Он у овом друштву није играч, већ гуслар.

“Био сам на Златибору обично на неким једнодневним излетима. Ово је први пут да остajem више дана. Златибор је кроз историју био гусларски, јуначки крај, мада је данас та српска, епска традиција у опадању. Трудимо се да то што више афирмишемо са обе стране Дрине, а ово је леп пример интегрисања нације из наше две републике”.

Нешто млађа чланица КУД-а

Марија Цециновић први је пут на Златибору, али дели лепе утиске са својим другарима о домаћинима. Једва чека да упозна атрактивне златиборске дестинације, а нада се да ће остварити контакте и са неким од наших културно-уметничких друштава.

Златибор рај за кошаркаше

Лепе утиске носе и млади сребренички кошаркаши. Кошаркашки клуб “Губер” Сребреница формиран је 1996. године у склопу Спортског друштва “Губер”. Тренер клуба Драган Бибић каже да су услови за тренирање деце у Сребреници одлични, али да су на Златибору терени и услови такви да погодују припремама врхунских екипа.

„За време овог боравка обихићемо све оно што је атрактивно на вашој планини и што ће да буде занимљиво овој нашој деци: “Авантура парк” и “Дино парк”, базене и друге атракције. Све оно што ће допринети да се осећају лепо и понесу одавде лепе утиске”, рекао нам је тренер Бибић.

Мирјана Ранковић Луковић

„Дани Војводине“ унели дах равнице на Златибор

Овог лета, први пут на нашој планини, Туристичка организација Војводине организовала је манифестацију „Дани Војводине“ на Златибору. На Краљевом тргу 10. августа представљено је богатство ове динамичне равнице – туристички потенцијали Новог Сада, Суботице, Вршца, Сремских Карловаца, Темерина, Ковина и Пећинаца. Промоција је одржана уз помоћ Привредне коморе Војводине, а у сарадњи са Туристичком организацијом Златибор. Свирали су новосадски тамбураши из састава „Бесане ноћи“, посетиоцима су служена добра вршачка, фрушкогорска и палићка вина, на штандовима су изложене рукотворине и војвођански гурманлуци, представљене манифестације којих у нашој северној покрајини има преко 1.000 годишње...

Манифестација „Дани Војводине“ организује се редовно последњих година. Војвођански туристички потенцијали представљени су у Темишвару, Љубљани, Мађарској, пет пута у Београ-

ду. Значајан наступ ТО Војводине имала је и на 45. Националном дану у Уједињеним Арапским Емиратима, као и у Кини. На јесен Војводина ће се представити у Подгорици и Бањалуци.

На златиборској промоцији речено је да све већи број туриста из Војводине борави на Златибору, долази из равнице на планину. Али и туристи из западне Србије воле равницу, која им пружа заиста велику понуду. „Ви свакако знате шта је планина и њени богати садржаји. Али и на Фрушкој Гори се можете ос-

вежити у бројним фрушкогорским језерима. Исто тако, можете посетити неке од фрушкогорских манастира, који су заиста бисер наше туристичке понуде“, каже Наташа Павловић, директорка Туристичке организације Војводине.

Подаци говоре да је прошле године Војводину посетило осам одсто више туриста него у 2015., а остварено је 13 одсто више ноћења. Од укупног броја, 59 одсто чинедомаћи гости.

„Код нас долази све више гостију из Руске Федерације, Турске

и Кине, али нама свакако представља приоритет домаћи гост. И на наше велико задовољство, Војводину је за првих шест месеци ове године посетило шест одсто више домаћих туриста у односу на исти период прошле године“, каже Драгица Самарџић из Привредне коморе Војводине.

Наша северна покрајина заиста има шта да понуди туристима – плодна равница, испресецана рекама, богата традицијом и културом, са модерним градовима и традиционалним салашима. А Нови Сад носи две титуле – Омладинска престоница Европе 2019. године и Европска престоница културе 2021. Од манифестација, којих се у Војводини годишње одржи преко 1.000, најпознатији је „Егзит“, ту је и филмски фестивал на Палићу, Новосадске музичке свечаности, затим Госпојина у Новом Бечеју која за четири дана одржавања привуче више од 50.000 посетилаца. Наравно, не треба заборавити ни Дане пива, Грођенбал, Винофест, Тамбурица фест...

Н. Џелебџић

Понуда и лепоте Златибора на најгледанијој турској телевизији

На Златибору је ових дана бавила телевизијска екипа из Истанбула, која се у организацији ТО Србије налази у студијској посети нашој земљи. Новинари Tunca Ozlem, Esirgenc Yasin и Esirgenc Yakirсан припремају телевизијску емисију „Dünya Geziyorum“ о туристичким путовањима и гастрономској понуди, која се емитује на најгледанијој турској телевизији „Канал 7“.

Туристичка организација „Златибор“ подржала је ово студијско путовање и новинаре из Турске упознала са богатом туристичком понудом наше планине. Тако ће се природне лепоте Златибора, као и културна понуда наћи у програму овог турског канала.

Припремајући ову емисију новинари су поред туристичког центра Златибора посетили Стопића пећину и Музеј на отвореном у Сирогоју. У крчми музеја учили су да праве колач „Старо село“, а у ресторану „Перун“ им је представљен чувени „Планински доручак“. Колико су били одушевљени пријемом и љубазношћу домаћина на Златибору говори чињеница да су обећали да ће се вратити на ову планину како би снимали зимске пејзаже и садржаје. Т. О.З.

На платоу испред Библиотеке „Љубиша Р. Ђенић“ у Чајетини одржан је 10. јубиларни Летњи улични ерски кабаре. Част и задовољство да ерском химном отвори кабаретске свечаности припала је „вечно младом“ оркестру „Бид Бенд“ из Зрењанина, који својом музиком, свих десет година даје посебан шарм овом кабареу. У програму су учествовали глумци Народног позоришта из Ужица, глумци Позоришта на Теразијама и познати афористичари из Србије и иностранства.

На конкурс „Летњег уличног

промоције књига, тематске изложбе, музички концерти, позоришне представе. Неке од манифестација постале су традиционалне, а библиотека је по њима постала позната не само у Србији већ и у суседним земљама.

„Једна од таквих је сигурно Летњи улични ерски кабаре, који библиотека организује са ТО Златибор, а под покровитељством општине Чајетина. Оквир и основ за ово наше дешавање је специфични ерски хумор, који се може дефинисати на много начина. Може се дефинисати као стање духа једног народа, његов специ-

Јубиларни „Ерски кабаре“ хумору у част

„За мој вечерашњи изглед побринула се моја мала пензија“, један је од победничких афоризама Живка Вујића из Бањалуке

ерског кабареа“ своје афоризме доставили су афористичари из Србије, Републике Српске и Хрватске, тако да се пред комисијом поново нашао нимало лак задатак – изабрати најбоље. Жири је одлучио да прва награда (пет дана за две особе у Музеју на отвореном „Старо село“ у Сирогојну) припадне Живку Вујићу из Бањалуке. Ово су неки од његових победничких афоризама:

„Нас и Руса 150 милиона.

Шта би Руси без нас?“

„За мој вечерашњи изглед побринула се моја мала пензија“

Ево и изјаве победника: „Други пут сам овдје. Ово је једно дивно место, задивљен сам. Посебно ме обрадовала спомен-биста песнику Михаилу Ћуповићу. То се рјетко виђа у градовима, а свака част што је то овдје тако учињено“, изјавио је Вујић.

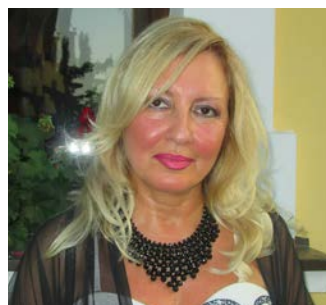
Другу награду (продужени викенд за две особе у хотелу „Ирис“) освојио је Раде Ђерговић из Шапца. „Ја сам послао неких двадесетак афоризама. Нисам се нешто посебно надао, али су ме пре десетак дана изненадили када

Живко Вујић

су ме позвали и рекли да сам освојио награду. Ово је један од мојих афоризама – „Тамо где влада брига – разбигра је у улози дворске луде“, „Мењам бригу за разбиграју – не треба доплата“.

Трећу награду (викенд за две

Снежана Ђенић

особе у хотелу Чигота) освојио је Абдурахман Халиловић из Ријеке.

Библиотека Љубиша Р. Ђенић“ у току године организује велики број културних манифестација, трудећи се да негује фини укус публике. То су књижевне вечери,

Раде Ђерговић

фични израз. Хумор је део свакодневног живота људи који одражава менталитет становништва који га ствара“, рекла је директорка библиотеке Снежана Ђенић.

Кабаре је у кратком периоду постојања завредео драгоцену пажњу и позитивну оцену највиших институција Републике Србије, а посебно признање је упис ерског хумора на листу нематеријалног културног наслеђа. Ово значајно признање организаторима намеће још веће амбиције и даје реалну наду како у дуг и успешан живот кабареа, тако и очување специфичног духа нашег народа који има посебан смисао за хумор, што се сматра највишим видом интелектуалности.

Драгана Росић

Заслуге краља Александра Обреновића за туристички почетак

Намесништво, образовано да води државу до пунолетства младога краља Александра I Обреновића V, није дочекало крај мандата – краљ је пре пунолетства, 1. априла 1893. године, извршио дворски удар и преузео власт. Након три месеца кренуо је на своје

прво путовање по држави да обилази своје поданике. У свим местима, у сваком успутном селу окупљао се народ и са нескривеном радошћу поздрављао свог владара. Свуда су се чуле песме, пуцале прангије, звонила црквена звона, фијакери су повре-

мено застајали да краљ узврати поздраве. У таквом расположењу поворка је 19. августа стигла у град на Ђетињи. Путовање и дочек младог заговорника демократије обележавани су церемонијама достојним европских владара.

ПИШЕ: МИЛИСАВ Р. ЂЕНИЋ

Ужичка официјелна власт у програму краљевог дочека предвидела је и пољски ручак у најлепшем делу ужичког округа, наравно избор је пао на Златибор. Изјутра, 20. августа у 6 сати, на Преображење, (у 19. веку разлика између Јулијанског и Грегоријанског календара износила је 12 дана) владар је са својом свитом и домаћинима кренуо према Златибору. Окупљени грађани пратили су и поздрављали поворку све док фијакери нису кренули уз серпентине Забучја. Ситна, досадна, киша, јесења сред августа, сипала је од раног јутра али није спречила мештане околних села да, обучени као за највеће празнике, изађу и поздраве свога владара. Док су поред друма упорно и стрпљиво чекали поворку, држећи букете пољског цвећа, киша је лагано натапала пртене пеленгере и чохане зубуне.

Већ од Прљевића кућа испред краљевих кола јездило је 300 џамбаса на коњима одабраним по ужичким селима. Пред црквом у Мачкату окупљени сељани дочекали су краља овацијама, а у храму лепом беседом поздравио свештеник Радован Трифуновић. У Чајетини још веће славље, порта пуна народа из околних села и мештана варошица.

Во, јагње, кокош, јаје

Дочек заиста величанствен. Млади краљ се једва пробијао кроз масу док је улазио у храм. После кратке добродошлице коју му је упутио свештеник Миливоје Об-

Александар Обреновић

радовић у Службеник је уписао: *Био сам у чајетинској цркви 20. августа 1893. године Александар I Обреновић краљ Србије.*

Председник чајетинске општине Петар Мићић осмислио је велику светковину којом ће дочекати високе госте. По неком старом обичају од раног јутра окретао се во на ражњу у коме се налазило јагње, у јагњету кокош, у кокошки јаје. Поред самог Кулашевца, снажног извора хладне планинске воде, где су вековима жеђ гасили кириџије, пастири и хајдуци, подигнут је раскошно окићен павиљон у коме ће бити

послужен свечани ручак. Из свих златиборских села пристизали су кршни горштаци у свом празничном руху.

На Кулашевцу се није одржавао обичан вашар или сабор, за младе и старе то је била посебна светковина, зато сандуци по вајатима остадоше празни. Тога дана Златиборцима се пружала јединствена прилика да виде свог краља, прилика која се једном пружа у животу. Са Градине, Лечића врха, Јединог бора, из Зове, са свих страна, у масама су пристизали сељани, старо и младо. Преко

цветне висоравни чула се песма, она са којом су правили светковине и свадбе, одлазили у ратове, али и нова коју испева непознати песник, а чије су прве стихове до скоро памтиле седе старине: *Сеја брала са Чиготе звала, ајде брале да видимо краља.*

Краљев долазак на Кулашевац најавише пуцњи из прангија, убрзо се појави поворка фијакера испред које су јездили џамбаси на доратима. Величанствен призор. Из хиљаде грла планином се проломи: *Живео краљ!*

Маса се ускомеша око фијакера. Многе руке, испружене у знак поздрава, говориле су о топлини ове горштакче душе, показале са коликом љубављу и гостопримством дочекују свога госта. Петар Мићић високог госта дочека хлебом и сољу и добродошлицом од које навиру сузе. Са свих страна допиру топле речи, свако би хтео да поздрави, да било шта каже.

Краљ у колу загрљен са златиборским сељацима

Српске новине су о овој посети обавестиле јавност: "Мићић је у својој здравици замолио у име Златиборца Његово Величанство Краља да допусти да се вода Кулашевац зове од данас Краљева Вода, те да тај непресушни извор буде вечити спомен доласка Краљевог на Златибор и у исти мах споменик неизмерне љубави и оданости Златиборца према свом милом владару. Његово Величанство Краљ, захваливши се на лепој здравици, на срдачном и пуном љубави дочеку, изволео је допустити да се Кулашевац од сада зове Краљева Вода. После ручка Краљ је походио Краљево

Воду и дао реч да ће за успомену на свој долазак на Златибор саградити чесму о свом трошку”.

Са великом групом сељана из Јабланице на дочек је дошла и млада девојка Петрија Ђева Божанић, која је сећање на тај дан носила са поносом и приповедала својим потомцима: “Ми млади певамо, играмо и веселимо се, тек понекад кришом погледамо у краља као да је неко божанство. Изненада он устаде, поведе коло и позва нас да му се придружимо. Ми радосно поскакасмо и заиграсмо. Окупљени народ је гледао ко у чуду то необично коло у коме младић у свечаној краљевској одори игра загрљен са златиборским сељацима обученим у пеленгире и пеленгаће”.

Због лошег времена краљ је нешто после 14 сати кренуо у Ужице, поздрављан од масе света. Дуго затим ће се по златиборским брварама препривавати како је српски краљ *ог шеснаест лета дошао на Златибор* да би њих видео. Током путовања краљева свита је правила паузе у Чајетини и Мачкату, где је краљ обишао неколико сеоских домова желећи да види како живи народ овога краја и по обичају подели краљевске дарове.

Поворку су су на Забучју дочекали бројни мештани Љубања, са председником општине Лазаром Ненадићем. Његова осамнаестогодишња кћерка Јевросима у знак добродошлице и поштовања даривала је краља белим везеним чарапама. Дар је скроман, али осликан духом ове планине и са вредношћу и тежином првих снова младости утканих у сваки бод овога веза. Краљ јој је узвратио много вреднијим поклоном који ће се у породици преносити са колена на колено и важити за својеврсну реликвију, златним медаљоном са сликама краља Милана и краљице Наталије.

Дирнут горштакком топлином народа Златибора, као и суровим

условима опстанка, краљ није заборавио дато обећање. Послао је новац којим је већ наредне године каптиран извор Кулашевац, подигнута монументална чесма и постављена мермерна плоча са натписом: “КРАЉ АЛЕКСАНДАР I 20. АВГУСТ 1893”. Током изградње чесме јављали су се проблеми, о чему нас обавештавају *Вечерње новости*:

“Из Ужица нам пишу да се на Златибору на месту Кулашевцу већ почела да прави чесма на извору такозваном Краљева вода. Предузимач, који је предузео ово грађење, правио је што но кажу, рачун без крчмара и тако ће ова

бије, богатог марвеног трговца и великог добротвора ове варошице. Рођен је 1860. године у Чајетини. Отац је имао могућности а и желео је да син заврши високе школе, али младић несталне природе није показивао велико интересовање за науку. После завршене основне школе и неколико разреда ужичке реалке отац га враћа у Чајетину. Уз оца највише се бавио трговином, једно време радио као телеграфиста, ипак највеће интересовање показивао је за писање песама и белетристике. Сарађивао је са многим листовима, у подлисцима *Огјека* сликовито је описивао овај крај,

Кулашевац чесма на Златибору

лепа Краљева задужбина бити врло рђаво начињена и ако кошта доста новца. Прва и најглавнија погрешка у овом грађењу јесте што нема никакве контроле, а то све иде у рачун предузимачу. Већ при првом почетку грађења сантрача толика је погрешка да се ова лепа вода за половину смањила од своје снаге, и погрешком то се није контролисало, нису похватане све жице извора ове ванредне воде. Кога би за све ово требало кривити нећемо да износимо. Него ми од наше стране рекосмо, а на надлежнима је да ову нашу опомену за времена приме и њом се користе”.

По важећим прописима, краља Александра је дочекао и домаћин му био председник чајетинске општине Петар Мићић, праунук рујанског сердара Јована и син Сретена Мићића, посланика Народне скупштине Краљевине Ср-

Драгиша Лапчевић је забележио да је публикована посебна књига његових радова.

Петар је неколико пута биран за председника чајетинске општине. Вршећи ту дужност 1886. године покреће акцију за отварање основне школе у варошици, седишту златиборског среза, и несумњиво му припадају највеће заслуге за почетак њеног рада. Направио је пројекат општинске суднице, а кад је завршена уступа је чајетинским основцима за школу.

Чесма први зидани објекат

Вратимо се сусрету двојице младих људи на Кулашевцу, чије пријатељство су успоставили њихови прадедови Милош и Јован. Посета краља Александра нашем крају имала је вишеструки значај. Својим доласком, упркос лошем времену и још горем путу, уз сер-

пентине Забучја и Церова, учинио је изузетну част овом крају и његовим житељима. Као успомену на величанствен дочек и пријатне часове проведене са честитим и простодушним људима саградио је монументалну чесму, први зидани објекат на ширем подручју данашњих туристичких насеља Краљеве Воде и Палисада. Овим монументалним знамењем владар је и несвесно означио локацију будућег туристичког насеља.

Осим тога, како је писала тадашња штампа и сведочила сачувана традиција, Петар је упознао владара са бројним проблемима са којима се сусрећу оболели људи, лутајући мирисним суватима у потрази за здрављем али без могућности да се негде смеће у случају невремена и непогоде. То је дало резултате. Одмах су виђенији људи, присталице Обреновића династије предвођени Алексом Поповићем, предузели бројне акције да се подигне санаторијум на Краљевој Води намењен оболелим људима. Другу акцију воде златиборски посланици

Мијаило Јевремовић и Паун Поповић са истим циљем, да се подигне било какав објекат на овом делу Златибора. Они успевају да суват Обудовицу, власништво златиборског среза, уступе ужичком округу у замену за Криву брезу. Најперспективнији терени за развој туризма нашли су се тако у поседу далеко технички опремљенијег и материјално моћнијег инвеститора.

Талија није била наклоњена двојци младих људи, оба су после десетак година окончали животе. Петар је умро у најбољем животном добу, 1904. године, остављајући старе родитеље и нејаке синове у болу и жалости. Годину дана раније у чувеном Мајском преврату, 29. маја 1903. године, краљ Александар је, заједно са супругом краљицом Драгом Машин, убијен у двору чиме је означен крај династије Обреновића. ■

Мајчино писмо Видосаву из Шљивовице прешло два континента

У Великом рату мајка сину ратнику послала писмо и оно путовало преко Швајцарске, Француске, северне Африке да би га он примио на Кајмакчалану

Била је то свирепа игра живљења и умирања, свих који су у њој учествовали и из ње изашли као хероји. Мртви или живи, свеједно. Сви до једног, и у смрти и у животу, били су једнаки. Почев од оних старијих, искусних ратника па до такозваних последњих регрута, којима ни

сам закон није дозвољавао да служе војску, а још мање да ратују. Али они су, у тренуцима када је Србији запретила катастрофа, били све што је отаџбина из себе могла изнедрити да одбрани своју част и достојанство. У том строју дечака стајао је и Видосав Марјановић.

Видосав Марјановић је рођен 1896. године у Шљивовици, у браку Вукадина и Станојке, рођене Александрић. После завршеног основног образовања, 1909. године одлази у Ужице где са успехом завршава два разреда трговачке школе. Убрзо долази рат у који је 1915. године отишао као регрут последње мобилизације. Било је то оних тешких и судбоносних дана када је отаџбина ставила под оружје све што је могло пушку носити. Кренуо је певајући као да у сватове иде остављајући уплакану мајку, али са надом да ће негде на фронту пронаћи старијег брата.

Остаде самохрана мајка сама, да брине о себи и две кћери, да се бори са немаштином,

окупатору даје порез и прирез, кулучи, гладује. Нове патње су тек стизале, некако је успела да преживи тифус, али црне вести из даљине просто је покосише. Јавише да јој се син Дамњан 1916. године утопио током једног транспорта. Говорила је да ће рана на срцу крварити до краја живота.

Од тада Видосав поста највећа брига. Сваке ноћи, клечећи испред кандила, молила је бога да бар њега поштеди, да јој чува и врати храниоца, њену наду и будућност. Чекала је мајка сина, чекала га да се јави, да се само огласи да је жив, да јој са душе скине тешко бреме. Распитивала се о његовој судбини кад би неко у селу са фронта добио војничко пис-

мо, али гласа ни од куда, нема абера ни доброг ни лошег, а та неизвесност боли, раздира мајчину душу.

Пролазили су дани и месеци, прође и година, а од сина ни трага ни гласа. Кад је издаде стрпљење и уби неизвесност реши се да потражи своје дете кад оно не хаје за мајчину муку. Мудра и виспrena Златиборка једнога јутра пешице сиђе у Ужице, купи дописну карту и написа адресу: *Видосаву Марјановићу, последњем регруту, Солунски фронт*. И ништа више што се тиче ближег одредишта ове дописнице, сирота жена других података није ни имала. На полеђини карте порука сину је гласила: *Виде сине, ако си међу живима јави се кући, јер*

мајчино срце више не може да издржи...

Кренимо за овим писмом необичне адресе да му видимо судбину. Да сазнамо да ли ће га бахати ћата у некој војној команди, због непотпуне адресе, бацити у корпу за отпатке или ће стићи до *последњег регрута* и донети му и радост и тугу.

Из окупираног Ужица, посредством Међународног Црвеног крста, кренула је карта ка адресанту. Како га и где наћи са оваком адресом? На први поглед то је било тражење игле у пласту сена. Видосав је могао бити у неком француском граду

ако су због година хтели да га поштеде, или је по потреби остао на Крфу. Можда је у неком од логора на Северу Африке где су се опорављени српски пукови припремали да крену на Солунски фронт или у болницама Бизерте и Солуна које су прихватале и лечиле рањенике пристигле са фронта. И на крају, можда је у неком хладном кајмакчаланском рову...

Црвени крст је преко Швајцарске, куда је и морала кренути, карту упутио у Француску. Она путује од града до града, обилази избегличке српске логоре тражећи златиборског регрута, али без резултата. Одисеја се наставља. Светска хуманитарна орга-

му се могла доставити приложена карта која је из Србије. Пошиљка брижне златиборске мајке кружи северном Африком, од пука до пука, на пропратном листу налази се пет потписа команданата, мајора и пуковника, све се одвија хитно, експедитивно.

Петога дана потраге, 10. јануара коначно стижу подаци од Другог крагујевачког батаљона из Лазуаза: *Команданту резервног*

1896 г. упућени сталној војној болници, а ови су доцније придодати том завојишту – то ми је част доставити овај предмет с молбом на даљу надлежност.

У Завојишту Дринске дивизије, смешеном негде између Браздасте косе, Сокола и Милетине косе, где се јединица укопала после силаска са Кајмакчалана, Марјановић је примио мајчину пошиљку и на пропратници записао: *Овде ме је наша карта. Целу Француску обишла.* Касније је казивао да га је стотину пута прочитао, увек сузом залио. Мајци се одмах јавио и молио за опроштај због нанетог бола. У периоду између два рата карту и пропратницу из Француске негде

до њеног сина, њиховог ратника, увек са мишљу да и њихова мајка можда негде тугује.

Фасцинира функционисање војне администрације када је требало пронаћи последњег регрута, посао је завршен за рекордних седам дана што је изузетно експедитивно. И испорука адресанту брзо је обављена обзиром на ратно стање, удаљеност између два континента, несигурна саобраћајна средства на мору и непотпуну адресу на пошиљци. Посебно изненађује постојање прецизне евиденције у условима када се читава војска налази ван државних граница. Други крагујевачки батаљон непогрешиво наводи, поред имена

низација даљу бригу препушта српској војној команди, из Марсеја пошиљку бродом упућује у северну Африку, у туниски град Бизерту у чијој се околини налазило на логоровању неколико пукова наше војске.

Прва војна јединица која је 6. јануара 1917. године карту примила била је Команда резервних трупа и подофицирских школа. Кад је надлежна служба утврдила да се тражени регрут не налази у њиховом саставу, командант пуковник Драгутин Милутиновић карту, уз пропратно писмо, упућује у суседни Лазуаз Резервном пешадијском пуку са препоруком: *На случај да је био у пуку, па упућен на војиште, јавите кад и са којим ешалоном да би*

*пешадијског пука – Част ми је извести, да је регов Видосав В. Марјановић из Шљивовице, уписат на број 558 спроводнице IV пуковске окружне команде, да исти у овај II укинути пук није дошао и да истоме у примедби спроводнице стоји кармином написано у окружној команди **болничар**, према чему се сада без сумње налази у некој болници као болничар.*

Из команде резервних трупа 13 јануара, са прецизнијим подацима о болничару, карта и пропратница упућене су на Солунски фронт Четвртој пуковској окружној команди, а ова је прослеђују Завојишту Дринске дивизије са молбом: *Пошто су регрути, болничари, рођени*

је изгубио, а било би занимљиво видети које градове је све посетила у овој нама пријатељској земљи.

Једна брижна мајка, мудра Златиборка, ставила је тежак задатак пред Међународни Црвени крст и српску војску кога су за само неколико месеци изненађујуће успешно решили. Међутим, цео овај случај, са једног ширег аспекта указује на нешто много значајније, заправо открива стање, карактер, природу, организацију и унутрашње односе у војсци тадашње Краљевине Србије. Задивљују брига и хумани однос свих војних команди и највиших старешина које исказују за своје ратнике. Упорно настоје да мајчино писмо што хитније стигне

и презимена, чин, број спроводнице, специјалност и, што је посебно занимљиво, све је то исписано лепим, јасним, калиграфским рукописом. Све то говори о изузетној организованости и дисциплини наше војске, за коју се са сигурношћу може тврдити да је достигла светски ниво.

Седмог фебруара 1920. године, Видосав се враћа кући, да мајку одмени, али она није поживела дуго, умрла је 1923. године. Станојкин унук Бошко пре пар година упутио ми је пропратнику кроз Африку и своја сећања са жељом да напишем причу и објавим у некој од мојих књига које третирају ову тему како би је прочитали наши Златиборци. Обећање испуњавам овом приликом.

Милисав Р. Ђенић

„Времплов за незаборав“ сећање на Влада Митровића

У Трнави је 13. августа отворена 25. ликовна колонија у организацији «Спортског центра Чајетина», ТО Златибор и галерије „Трнава“, а под покровитељством општине Чајетина. Ово је друга година како врата свог дома и галерије пријатељима и сликарима, уместо преминулог скулптора Владимира Митровића, отвара његова породица трудећи се да очува овај битан фрагмент у мозаику културних дешавања златиборског краја. На отварању 25. колоније „Трнава“ Љубинка Митровић, кћи Влада Митровића, захвалила се на подршци коју им и надале пружају бивши и садашњи учесници колоније, рекавши да само тако и има смисла наставити оно што је њен отац неговао овај дуги низ година.

„Ове године имамо 11 уметника. Овогодишњи учесници и они који се радо одазивају на наш позив довољно говоре о квалитету и значају ове

колоније“, рекла је овом приликом у име организатора «СЦ Чајетина» Горица Станић.

Ликовна колонија у Трнави, која од ове године носи име свог оснивача, Владимира Митровића, отворена је изложбом његових слика и скулптура. За ову прилику писац Милосав Радибратовић је припремио својеврстан запис у виду брошуре под називом „Времплов за незаборав“. Он нас подсећа на живот и дело преминулог скулптора, на значај његових радова и саме колоније у Трнави, као и на речи које су му посветили песници, сликари, пријатељи, познаници...

„Илустрована је са доста слика и вајарских радова, почев од прве спомен-бисте народног хероја Сава Јовановића Сирогојна, па до капиталних дела, споменика Хаџи Мелентију Стевановићу у манастиру Рачи и споменика патријарху Гаврилу Рајићу Рашковићу који је подигнут код манастира Дубица у нововарошком селу

Божетићима“, рекао је Милосав Радибратовић.

Ужички сликар Драган Димић који је учествовао у преко 70 ликовних колонија широм Србије, о овој јединственој колонији каже:

„Вечерас сам у неком јаком раскораку емоција. Пре свега, годинама долазим и први сусрет је био са мојим драгим и незаборавним пријатељем, међутим вечерас је то нешто другачије. А та друга емоција је та што ми је стварно драго да се колонија наставља. Највише сам волео да овде долазим. Златиборски амбијент какав јесте пребогат је природним богатствима, инспиративан за оно што ја желим да сликам, да не говорим о гостопримству (сви ми сликари то причамо) и о присуству Владимира – колико је он то стварао срцем, колико је уложио труда, енергије.“

Слике настале на овој ликовној колонији биће представљене публици током октобра.

М. Р. Луковић

Глумца Небојшу Миловановића знамо по многим улогама које је одиграо у серијама, филмовима и позоришту: „Буре барута“, „Лајање на звезде“, „Кордон“, „Бело одело“, „Војна академија“, „Чизмаши“, „Позориште у кући“ ... Публика која је 17. августа дошла у „Чиготу“ надале ће га знати и по представи „Стенд даун са Небојшом Миловановићем“ за коју је недавно добио две награде.

Како у својој награђиваној представи каже на почетку, Небојша Миловановић је онај глумац кога сви знају, али не могу да се сете како се зове. „Стенд даун са Небојшом Миловановићем“ поновљено у току вечери небројно пута, учиниће да се то исправи. Колико је то важно данас, Миловановић објашњава са осмехом:

„Имате радио-емисије са неким, имате телевизијске емисије са неким, шоу програме... Мени је све то било занимљиво да направим један оквир, једну форму, зато што сам знао да ће људи мало више да ре-

Златиборски „Стенд даун са Небојшом Миловановићем“

агују на форму него на садржај. Зато тек у представљању кажем да се ту говори о поезији, а онда публика мало привучена формом дође више него што би дошла на поетско вече.“

Да ли је заиста тешко окупити публику када је реч о поетским вечерима чак и када се говоре стихови највећих српских писаца, и како то изменити?

„Када сам своју идеју да све то направим поделио са мојим дру-

гаром који је драматург, Иваном Лалићем, он ми је понудио сцену „Миксер хауса“ и рекао: „Изvoli, ако имаш неку малу форму, отворени смо за све“. Поменуо сам му поезију, а он је реаговао... Човек који врло добро зна шта је поезија је рекао: „Не, ипак не. Ми смо модеран простор“, итд... Онда је то мене мало интригирало и заинатило да направим нешто што је заправо поезија, али на шта ће људи доћи јер мисле да је не-

што модерно. А суштински јесте модерно! Суштински је поезија модерна“, истиче Миловановић.

Уз мноштво стихова изговараних на маестралан начин, скоро као кроз разговоре из свакодневнице, публика је помно слушала Бежковића, Антића, Ерића, Диса, Симовића, Ршумовића, Одаловића, Николића... Поједине песме повезивале су занимљиво испричане анегдоте из приватног живота самог глумца задовољавајући форму стенд ап (или стенд даун) представе.

Глумчев гост у овој занимљивој вечери била је књижевница Мирјана Ђурђевић која се својим кратким анегдотама сасвим уклопила у форму представе, учинивши је необичнијом и још неформалнијом.

„Чигота“ је и овог пута успела у намери да забави своје госте као и посетиоце Златибора, да им оплемецени тренутке боравка на овој планини, под звезданим небом.

М. Р. Луковић

Летњу културну понуду Златибора обогатило је књижевно вече познатог писца Владе Арсића у „Чиготи“. Публициста и некадашњи новинар многих листова представио је златиборској публици својих шест књига. У прву групу историјских романа и трилера, за које Арсић каже да су лако али едукативно штиво, могу се сврстати „Бродолом“ (2014) о највећој речној несрећи која се догодила у Београду 1952. године, „Када звона занеме“ (2016) о епидемији пегавог тифуса у Србији 1915, „Ноћ архангела“ (2016) која прати судбину потомака Карађорђевић убица. Педесетчетворогодишњи аутор који у својим делима спаја чињенице и машту написао је и три књиге засноване на истинитим догађајима о савременим друштвеним проблемима: „Лопатање ђавола“ (2010) која се бави проблемом наркоманије, „Изгубљене у магли“ (2012) која се бави темом трговине људима, односно секс трезификом, и књига „Армагедон“ (2014) рађена у сарадњи са Одељењем за борбу против високотехнолошког криминала, о проблему педофилије и интернет предатора.

■ *Колико публика присуствала на овој промоцији у „Чиготи“? Познаје ли вас књижевни ојус, каква је њена реакција на ваше поруке?*

„Публика на Златибору је прилично профилисана, то су људи који прате књижевност и књижевне токове и заиста сам се изненадио да доста људи познаје мој књижевни опус. Мислим да је вече било изузетно инспиративно и да смо покренули неке приче из давнина које су поприлично заборављене не само међу читалачком публиком, већ чак и међу неким историчарима“.

■ *Како је дошло до идеје за Вашу најновију књигу „Ноћ архангела“ у којој се помињу и судбине Карађорђевића и Обреновића?*

„Први инпут да уопште напишем ту књигу било је једно предање које сам чуо негде у Шумадији. То је био податак да је последњи потомак Карађорђевог убице Николе Новаковића, момка Вујице Вулићевића који је замахнуо секиром, страдао у биоскопу „20. октобар“ 1968. године. За мене је то било невероватно откриће, ушао сам у архиве, прочитао све што је било везано за тај догађај и схватио сам да је међу 70 или 80 повређених био један момак који је преминуо од задобијених повреда, али он није имао никакве везе са породицом Новаковић. Ипак, највећа жртва тог атентата у биоскопу била је једна девојка, девет-

НАШ ИНТЕРВЈУ: ВЛАДА АРСИЋ, КЊИЖЕВНИК

Ко чини зло нек се добру не нада

Познати писац у „Чиготи“ представио своја дела, међу којима је и најновија књига «Ноћ архангела» којој пише о трагедији потомака Карађорђевог убице

наестогодишња студенткиња која је тада остала без обе ноге. Она се звала Магдалена Новаковић и касније се заиста показало да јесте потомак Николе Новаковића. Ако бих ту моју књигу морао да представим у једној реченици могао бих да кажем следеће: Зло никоме није донело добро. Ни ономе ко га је чинио, ни ономе ко је са њим покушао да тргује. Сведоци смо да су Обреновићи прошли како су прошли, није добро, али ни Карађорђевићи се нису много усрећили. Данас их има на свим меридијанима, њихова поколења више не говоре српски и питање је можда деценија када ће се заувек изгубити. Једноставно, књига нуди прегршт историјских вињета, тих непознатих детаља који ће многе запрепатити. Између осталог, рецимо, податак да је Никола Новаковић погинуо 29. маја 1850. Значи на исти дан у месецу када је касније кнез Михаило убијен и када је целокупна династија Обреновић угашена убиством краљице Драге и краља Александра 1903.“

■ *Колико вам је новинарски рад помогао у књижевности?*

„Јако ми је помогао. За разлику од мојих колега писаца који долазе са Филолошког факултета, са књижевности, писци новинари немају проблема са темама. Поготово репортери што сам ја био, неко ко је био у ситуацији да препешачи целом Србијом и забележи на стотине репортажа и занимљивих догађаја и феномена. Заиста ми је много лакше да се определим за неку тему. Пишући књиге, оно што највише волим да радим су те историјске драме са стварним догађајима и историјским фактима, а фикцију користим у оноликој мери као везивно ткиво да бих повезао неке ликове и догађаје. Заиста се трудим да кад неко прочита моју књигу може да каже да је нешто и научио. Оно што је специфичност мојих романа и што сам задржао из новинарства је што море не може да се разбија о мраморје на 50 страна, радња мора да води од прве до последње главе. Највећи комплимент и

можда чак и највећа књижевна награда је када ме неко од познаника и пријатеља позове ујутру, прво ме онако по српски опсује и каже да је остао целу ноћ да чита књигу, а узео је само да прелиста. То ми је највеће признање и подстицај да наставим да пишем“.

■ *Како коментаришете зашљивање јојединих догађаја, и што је тема Ваших књига?*

„То није ништа ново. Можда најилустративнији пример зашљивања је та огромна несрећа у срцу Београда, речна катастрофа која ниједног дана није била на насловним странама тадашњих новина. Сазнао сам и зашто, зато што је несрећа била 9. септембра 1952. године, а већ сутрадан наша велика, непотопива ратна морнарица како се тада представљала, славила је свој велики јубилеј – десетогодишњицу оснивања којој је присуствовао тадашњи маршал Југославије Јосип Броз Тито. И вероватно су уредници схватили да би било врло незгодно да на истој страни објаве причу о бродској несрећи и непотопивости ратне морнарице. Онда су решили да то једноставно гурну у запећак. Исто тако, догодило се да је истрага о узроцима несреће поверена власнику брода који је такође фигурирао као неко ко би могао бити јако одговоран. Они су бр-

же-боље прогласили да је за све крива виша сила, односно велики ветар. Занимљиво је и то да место несреће никада није обележено, ни дан данас. У Братислави се догодила слична несрећа где је страдало осморо људи и постоји једно спомен обележје, а у срцу Београда се догодила несрећа са 126 погинулих и нема никаквог обележја“.

■ *Каква је улога књижевности данас?*

„Књижевност, пре свега, оплеменењује, мислим да је то најбољи начин да потрошите своје слободно време у оквиру свог живота који је лимитиран на разне начине. Књижевност вам омогућује да прођете кроз различите животе, да упознате потпуно другачије културе. Заиста верујем да ће књижевност опстати као једна од доминантних уметничких грана. Наравно не можемо очекивати да то буде масовно и имамо привид од пре неколико деценија када су као сви нешто читали, али један број људи ће остати веран књижевности“.

■ *На чему тренутно радите?*

„Урнебесна Србија“ ће бити једна збирка невероватних догађаја и феномена који се дешавају у Србији, а који су врло мало познати широј читалачкој публици. Кад кажем да су мало познати, то могу и да тврдим јер када истражујем и тражим неке податке, ја се први запрепастим и питам се да ли је могуће да се то десило у нашој земљи. Ипак, Србија је подручје где се дуго живело, и није невероватно шта се све дешавало. Када чујете ко је све овде долазио, од Бафало Била, Бика Који Седи, Франца Листа, Франца Фердинанда, схватићете да ће књига бити врло интересантна и едукативна, али и духовита“.

■ *Има ли на Златибору занимљивих тема?*

„Не могу рећи да ми је Златибор другачија кућа, зато што целу Србију сматрам другом кућом. Златибор је место на које се врло радо враћам. Чак окренем главу да не видим неке ствари које ми се мало мање допадају у последњих пар година. Оно што не можемо да уништимо је та околина Златибора која је прелепа и све ће више добијати на значају. А занимљивих прича има много, на пример када би кренули од Јована Мићића, сердара који је завршио у Гургусовачкој кули, чија прича ће се вероватно наћи у мојој новој књизи“, поручује за „Златиборске вести“ писац Влада Арсић.

Мирослав Јевремовић

Победа и пораз фудбалера „Златибора” на старту првенства

У првом колу у Смедереву 2:3, у другом на свом терену против „Јединства” из Уба 1:0

Нову сезону у Српској лиги Запад фудбалери „Златибора” почели су поразом у Смедереву, где су од истоимене екипе изгубили са 3:2. Али брзо су се испунили у другом колу – на свом терену голом Владимира Ћировића у 55. минуту фудбалери овог клуба савладали су екипу „Јединства” из Уба са 1:0.

Против «Јединства» Чајетинци су били конкретнији у нападима и то им се на крају исплатило, мада треба истаћи да су гости током првог полувремена имали више лопту у поседу, а у завршници меча створили и неколико озбиљних прилика. С друге стране, победа „Златибора” могла је бити и убедљивија, али су два удarca главом Борка Веселиновића из непосредне близине отишла изван оквира гола.

Пресудни моменат меча био је 55. минут, када је Ћировић продро у казнени простор

гостију с леве стране, а потом је његов ударац, уз малу помоћ одбране гостију, резултирао голом. Новопридошли везиста постигао је тако свој трећи гол ове сезоне, што је и укупна бројка голова његове екипе у прве две утакмице.

За домаће је дебитовао чувар мреже Јован Најдановић, који није имао превише посла, а на клупи за резерве био је и Александар Панић.

Подсећамо да је «Златибор» током лета, осим поменутих голмана и стрелца сва три клупска гола Ћировића, довео још двојицу нових играча: Богдана Миличића, некадашњег капитена „Слободе”, и Борка Веселиновића, бившег нападача „Партизана”, „Рада” и неколико корејских клубова.

ФК „Златибор”: Најдановић, Матић, Станић Н, Митровић, Миличић, Станић Ж, Никачевић, Лазовић, Веселиновић, Младеновић, Ћировић. Играли су још: Станимировић, Јечменица, Милосављевић. Тренер: Владимир Мудринић

ФК „Јединство”: Јовановић, Радовановић, Мочић, Стаменковић, Андрић, Ристовски, Кристић, Радојичић, Ситарница, Бељић, Панић. Играли су још: Лукић, Брадоњић. Тренер: Миле Милић

И. Ј.

ФК „Чајетина” освојила у два кола четири бода

У првом колу Златиборске окружне лиге фудбалери „Чајетине” су као домаћин савладали «Јежевицу» са 4:3. По два гола постигли су Бранко Цветић и Немања Кутлешић. Овај клуб је у нову сезону ушао са циљем да се покуша „напад” на зонски ранг.

Али у другом колу освојен је један бод. На гостовању «Чајетине» екипи „Вишесаве” остварено је 1:1. Стрелац гола за Чајетинце био је Сретен Божовић у 10. минуту.

Предстоји, дакле, озбиљна борба за висок пласман. Подсећамо да је током лета клупу „Чајетине” поново преузео Дарко Видић, тренер који је клуб водио до победничког пехара Окружног купа пре две године.

И. Ј.

Фудбалски клуб „Крива Река” креће са утакмицама

Новоформирани ФК „Крива Река” почиње 9. септембра такмичење у Општинској лиги Ужице, чиме ће дебитовати у званичном протоколу неког такмичења. Клуб око чијег оснивања је покренута идеја још 2015. године недавно је испунио потребне услове за премијерни наступ у неком званичном такмичењу, а према речима генералног секретара Александра Бацетића, у играчком погону броји око 40 играча, већином са подручја ове месне заједнице. До изградње сопственог фудбалског терена, „Крива Река” ће тренинге и утакмице одржавати на помоћном

терену «Швајцарије», око чега је постигнут споразум са „Спортским центром Чајетина”.

—Омладина Криве реке, на челу са Милованом Кубуровићем, садашњим председником клуба, одлучила је још на Петровдан 2015. године да формира клуб. У Кривој

Реци постоји традиција фудбалских турнира, често се викендом игра фудбал, тако да смо хтели да локалном становништву понудимо нови садржај. Општина Чајетина и Месна заједница Крива Река понудиле су нам помоћ у решавању имовинско-правних односа око из-

градње фудбалског терена, до тада ћемо тренирати и играти утакмице на помоћном терену „Швајцарије”, због чега се посебно захваљујемо „Спортском центру Чајетина” — каже Бацетић.

Подршку клубу пружили су и локални привредници: „Житомлин Аћимовић”, „Месара Јолетић”, „Прерада меса Ера”... ФК „Крива Река” тренутно је у статусу спортско-фудбалског удружења, што је први корак неопходан за потпуну регистрацију. Иако ће им предстојећа сезона бити дебитантска, у клубу најављују борбу за виши ранг.

И. Ј.

Млади каратисти из целе Србије на кампу „Златибор“

На Златибору је почетком августа одржан четврти Карате камп „Златибор“, на коме је учествовало 130 каратиста из целе Србије. То су чланови девет клубова из Краљева, Лесковца, Кладова, Ниша, Прокупља, Зајечара, Врања и Чајетине. Као и до сада, организатор кампа био је Карате клуб „Кинг“ из Краљева, у сарадњи са многобројним спонзорима.

Полазници кампа имали су прилику да тренирају по програму врхунских каратиста под руководством карате мајстора, а поред многих

поклона и награда од стране организатора и спонзора, на крају кампа добили су и сертификате за учешће.

Карате клуб „Рујно“ је претходних година био гост на тренинзима, а од ове године каратисти „Рујна“ су били целодневни учесници кампа током читавог периода. Под покровитељством општине Чајетина и карате клуба „Рујно“ млади каратисти су уживали у обиласку „Дино парка“ на Златибору.

З. В.

Киша против турнира у бич волеју

Тандем Марија Милошевић – Милена Матић у женској конкуренцији и Стефан Баста – Миљан Киковић у мушкој победи су седмог турнира „Vip Beach Masters“ првенства Србије у одбојци на песку одржаном на Златибору. Било је ово последње такмичење пред финални турнир у Београду, а утисак је покварила киша и хладно време.

Четврту годину заредом одржан је бич волеј турнир на Златибору, али омили су га веома тешки услови за игру и мало публике, мада добра одбојка није изостала. Најзадовољније после седмог турнира „Vip Beach Masters“ серије су Марија Милошевић и Милена Матић које су стигле до трећег тријумфа у овогодишњем првенству Србије.

Финале је било, може се рећи убедљиво резултатски, али Мрђан и Алексић су противнице са којима никад нисте сигурни. Играле су добро, морале смо да покажемо свој максимум, јако сам

задовољна игром и драго ми је да смо успеле да победимо још једном на Златибору – каже Марија Милошевић. Друго место у конкуренцији 16 женских парова освојиле су Горана Мрђан и Александра Алексић, док су на трећем месту завршиле Наташа Савковић и Катарина Живковић.

У мушком турниру међу 20 екипа није било Лазара Коларића и Ђорђа Клашњића због играња на челинцеру у Вадуцу. У одсуству победника пет од шест претходних турнира истакли су се Стефан Баста и Миљан Киковић који су без изгубљеног меча дошли до прве овогодишње титуле победивши Сашу Сурлу и Ивана Лозића у финалу са 2:0. До трећег места и првог подијума у сезони стигли су Радован Милидраг и Ненад Николић.

Организатори турнира на Златибору били су Одбојкашки савез Србије са спонзорима, Спортски савез Чајетине и Спортски центар Чајетина.

М. Ј.

Шахисти „Чиготе“ почињу лигашко надметање

Почетком септембра шахисти ШК „Чигота“, гостовањем екипи Тутина (3. септембар), почињу нову сезону у Лиги централне Србије група Запад. Састав ће чинити деветорица играча: Славко Стојић, Милован Рајевац, Милован Вилотијевић, Миланко Лазовић, Мирослав Дабић, Теодор Ђенић, Александар Драгутиновић и двојица омладинаца Милутин Радовановић и Дарко Виторовић. Основни циљ овог шаховског клуба је да, као и претходне сезоне, обезбеди опстанак у лиги.

З. В.

**ЗЛАТИБОРСКЕ
ВЕСТИ**
ИНФОРМАТИВНИ БИЛТЕН
ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА

Издавач

Агенција за издавачку делатност
и маркетинг „Мали Ћира“

Главни и одговорни уредник
Милић Симић

Редакција

Нада Џелебчић
Иван Јанковић
Мирјана Ранковић Луковић
Драгана Росић

Штампа

Графос Ужице

Тираж

1.500 примерака

Контакт

069/855-00-65
e-mail: pressnada@gmail.com

ISSN-2406-2405

Билтен финансира општина Чајетина

КК „Златибор” представио тим за Прву лигу

Кошаркашки клуб „Златибор” представио је тим за сезону 2017./18. у којој ће дебитовати у Кошаркашкој лиги Србије. У чајетинском парку, где је клуб и основан 1979. године, одржано је традиционално дружење играчког кадра, стручног штаба и млађих категорија са навијачима.

Саиграче је на представљању предводио капитен Иван Тмушић, иако је на крају сезоне најавио повлачење. Од „староседелаца” ту је и Раденко Смоловић, који неко време неће тренирати са екипом због повреде јагодичне

кости. У тиму су остали и прошлогодишњи ослонци Милан Вулић и Стефан Којић, као и Бошко Чорбић.

Представљена су и појачања за нову сезону. Осим новог тренера Вање Гуше, нова лица су и Драгослав Папић, Радомир Маројевић, Владимир Величковић, Немања Гуџић, Немања Вучићевић, Никола Муњић, као и млади повратници у клуб Никола Кнежевић и Срђан Радовић. Тренинзима са првим тимом биће из омладинског погона прикључени Матије Милекић и Матеј Гавовић, обојица 2000. го-

диште, а публику су поздравили и млади Немања Ђуричић, Љубомир Јањић, Никола Сапун и Стефан Бјеличић.

Нови прволигаш ће припреме спровести у својој бази – тренираће у дворани „Спортског центра Чајетина” и хали „Ваи Таи” на Златибору где ће и одиграти први део првенства због реновирања дворане у Чајетини, које би ускоро требало да почне. За сада је познато да ће одиграти две пријатељске утакмице са екипама из Румуније и Немачке, које се припремају на Златибору.

М. Јевремовић

Екипа „Олимпа” из Београда победник је првог Купа Србије у баскету 3x3 одржаног на Златибору. Састав који су чинили Драган Бјелица, Иван Поповић, Марко Петровић и Душан Поповић је у финалу савладао екипу „Цакови” 17:12 и освојио пласман на ФИБА челинцер у Берлину. Први Куп Србије одржан у овом формату окупио је најбољих 14 екипа у Србији, сем одсутних „Новог Сада” и „Земуна”.

Сви учесници похвалили су организацију и квалитет турнира, али остаје жал што због кише турнир није могао да се заврши на отвореном. Поред пласмана на турнир у Берлину, наградни фонд је чинио 120.000 динара и спортску опрему.

„Олимп” је до трофеја дошао са свих шест победа. Најпре су у групи на отварању турнира савладали домаћу екипу „Хотел Ирис” са 18:14 после преокрета у прелепом амбијенту на Краљевом тргу пред пуно гледалаца. Потом је због

Први Куп Србије у баскету на Златибору у знаку „Олимпа”

кише турнир премештен у дворану „Ваи Таи”, а „Олимп” је савладао и „Екстра ауто Врбас” и „Батајницу”. Другог дана у четвртфиналу играли су против друге домаће екипе

„Златибор 3x3” Срђана Божића за коју је наступао Небојша Бошковић, бивши члан „Олимпа” и повратник на баскет терене после шест месеци боравка у Америци.

У полуфиналу виђен је прави дерби између „Олимпа” и „Лимана”, тренутно пете екипе света на ФИБА ранг листи коју су чинили Стефан Стојачић, Михаило Васић, Стефан Којић и Петар Кутлешић. После велике борбе и доброг шута за два поена, „Олимп” је славио улазак у финале резултатом 21:18. Финални меч донео је дуел београдских тимова који се веома добро познају. Нешто млађа екипа „Цакова” одиграла је веома чврст меч, такву игру су показали и током турнира, али је утисак да је пресудило искуство „Олимпа” који је победио са 17:12.

Турнир су организовали Кошаркашки савез Србије и „Спортски центар Чајетина”, са спонзорским тимом који су чинили „Рода”, „Триглав осигурање”, „Хеба” и „Бустер” уз подршку Туристичке организације Златибор и општине Чајетина.

Мирослав Јевремовић